

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΕΡΑΚΗΣ

Των εκδηλώσεων
τα ευτράπελα

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

diadromes@haniotika-nea.gr

editorial

ια το αν πίσω από τις λέξεις... βρίσκεται εν τέλει ο Αλέξης, ο Αντώνης ή και κάποιοι από τους άλλους υποψηφίους, καλούνται να αποφασίσουν αύριο οι Έλληνες ψηφοφόροι. Το προεκλογικό κλίμα είναι ιδιαίτερα βαρύ και το θέμα των “διαδρομών” απαραίτητως εκλογικό! Αποφασίσαμε λοιπόν με ανάλαφρη διάθεση να παρουσιάσουμε κάποια από τα ασυνήθιστα και πολλές φορές ευτράπελα γεγονότα που έχουν αντιμετωπίσει δικαστικοί αντιπρόσωποι και υπεύθυνοι διεξαγωγής εκλογών τα τελευταία σαράντα χρόνια, από τη μεταπολίτευση μέχρι τις μέρες μας. Απολαύστε τα!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 πολιτισμός, χάρτινο ωδείο

σελ. 4 - 5 ~ Σινεμά, “Οι Έλληνες από τον Αγαμέμνονα στον Μέγα Αλέξανδρο”, αφορμή

σελ. 6 - 7 ~ Συνέντευξη με τον Μιχάλη Αεράκη, βιβλία

σελ. 8 - 9 ~ Των εκλογών τα ευτράπελα

σελ. 10 - 11 ~ Ξαναδιαβάζοντας την “Κόκκινη άμμο” της Μαρινέλλας Βλαχάκη, σερφαρίσματα

σελ. 12 ~ Παιδότοπος

σελ. 13 ~ Για ποια γυναικεία φορεσιά

σελ. 14 - 15 ~ “Μάχες” στο ποδόσφαιρο - Διαφορές στο μπιάσκετ

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

No. 445

Φανταστικό μινουαί

Rembrandt Harmensz. Van Rijn (Ρέμπραντ) “Ο Δαβίδ παίζει την άρπα ενώπιον του Σαούλ”, γύρω στα 1630-1631, Φρανκφούρτη, Μουσείο Στέντελ (Museum Ständel).

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

αι την επαύριον επήλθε πνεύμα πονηρόν παρά Θεού επί τον Σαούλ και εηροφύτευεν εν μέσω του οίκου και ο Δαβίδ έπαιζε διά της χειρός αυτού ως καθ' εκάστην ημέραν ήτο δε το δοράτιον εν τη χειρί του Σαούλ. Και έρριπεν ο Σαούλ το δοράτιον λέγων θέλω κτυπήσει τον Δαβίδ έως και εις τον τοίχον αλλ' ο Δαβίδ εξέκλινεν απ' εμπρόσθεν αυτού δίς. Εφοβήθη δέ ο Σαούλ από προσώπου Δαβίδ επειδή ο Κύριος ήτο μετ' αυτού από δε του Σαούλ είχαν απομακρυνθή» (Σαμουήλ Α', Κεφ. 18. 10-12).

Σε ένα ημισκοτεινό, υποβλητικό σκηνικό που υποδηλώνει ένα εσωτερικό χώρο, ξεχωρίζει έκκεντρα τοποθετημένη η αρχοντική μορφή του Σαούλ. Η πλούσια ενδυμασία του, αποτελούμενη από ένα μακρύ γαλάζιο κατωφόρι με περίτεχνα επιθέτα διακοσμητικά σχέδια, ένα ρόζ μανδύα, μια βαρειά χρυσή αλυσίδα περασμένη γύρω από το λαιμό και ένα τουρμπάνι πιασμένο με μια πολύτιμη αγκράφα και με προσαρτημένη πάνω του μια κορώνα, μαρτυρά την ευγενική, βασιλική καταγωγή του. Το φως που εισέρχεται στη σκηνή από μια αδιόρατη, απροσδιόριστη εξωτερική πηγή επικεντρώνεται στον τονισμό της σφιγγμένης αριστερής γροθιάς γύρω από το ακόντιο και στην ψυχογραφική ανάλυση των άγριων, εμποτισμένων από φθόνο και οργή χαρακτηριστικών του προσώπου του πρωταγωνιστή της παράστασης. Το λοξό βλέμμα του Σαούλ είναι στραμμένο προς τον νεαρό Δαβίδ που βρίσκεται σκυμμένος στα πόδια του. Από τον τελευταίο διακρίνονται μονάχα το ακνό προφίλ του με ένα χρυσό διάδημα εστεμμένον κεφαλιού και τα χέρια που με περίσσια τέχνη μοιάζουν να εκμαιεύουν γλυκές μελωδίες από τις χορδές του μου-

σικού οργάνου.

Η εξιστορούμενη αντιπαράθεση των δύο πρωταγωνιστικών προσώπων της Παλαιάς Διαθήκης με τη συνακόλουθη σύγκρουση της παλαιάς με τη νέα τάξη πραγμάτων, μοιάζει να είχε συνεπάρει τον Ολλανδό καλλιτέχνη, ο οποίος και θα εμπνευστεί από την ιστορία του άνισου αυτού ζευγαριού, του νεαρού ανεπισημομένου, λαοφιλούς Δαβίδ και του γηραιού, καχύποπτου Σαούλ, για να δημιουργήσει μερικά από τα πλέον γνωστά έργα του – ενδεικτικά αναφέρω τον πίνακα με τη συνάντηση των δύο μετά τη θριαμβική νίκη του Δαβίδ εναντίον του Γολιάθ, ο οποίος χρονολογείται στα 1627 και κοσμεί την Πινακοθήκη της Βασιλείας, στην Ελβετία.

Η πρόκληση, την οποία ο Ρέμπραντ καλούνταν να αντιμετωπίσει στην απεικόνιση του συγκεκριμένου επεισοδίου του παιξίματος της άρπας από τον Δαβίδ ενώπιον του Σαούλ, αφορούσε τη μεταφορά στον καμβά μιας στιγμής έντονης συγκινησιακής φόρτισης λίγο πριν από την κορύφωση της δράσης –που στην περίπτωση μας θα επέλθει με τη ρίψη του δόρατος από τον κατελιημμένο από φθόνο Σαούλ προς τον επίδοξο “σφετεριστή” του θρόνου του. Στον πίνακα της Φρανκφούρτης, ο Ρέμπραντ καταδεικνύει για μια ακόμη φορά την απαράμιλλη επιδεξιότητά του στην ατμοσφαιρική μεταφορά στη ζωγραφική τέχνη ενός βιβλικού ιστορικού επεισοδίου, επιτυγχάνοντας μέσω της μαεστρικής χρήσης της αντίστιξης φωτός - σκιάς και της παράλληλης συνειδητής άρνησης μιας σαφούς διάταξης του χώρου δράσης, να επικεντρωθεί στους ανθρώπινους χαρακτήρες, ψυχογραφώντας τους και εντρυφώντας στις μύχιες σκέψεις και τις αδυναμίες τους.

24/1

Ζωσιμάς

25/1

Γρηγόρης

26/1

Ξενοφών

27/1

Χρυσόστομος

29/1

Βαρσαμία

Εβδομαδιαίο ένθετο της εφημερίδας “Χανιώτικα νέα”

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια ΚουμλίΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσπράκη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη ΦουντουλάκηΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμιασκινός
Βαγγέλης Κακατσάκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης ΧατζηδάκηςΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος ΚοσμάδηςΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη ΣταυρίδουΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανέλας
Νεκτάριος Κακατσάκης
Αντώνης Φραγκιαδάκης

ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Επαναπατρισμός χιλιάδων αρχαίων νομισμάτων

■ Είχαν κατασχεθεί το 2011 από τις αποσκευές Έλληνα πολίτη

ΑΠΕ » Επαναπατρίστηκαν από τη Γερμανία 2607 αρχαία νομίσματα, που είχαν κατασχεθεί στις 9.9.2011 στις αποσκευές Έλληνα πολίτη που ταξίδευε οδικώς προς το Μόναχο. Σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού, στην υπόθεση εμπλέκονται άτομα τα οποία συμμετείχαν στην εγκληματική οργάνωση αρχαιοκάπηλων που εξαρθρώθηκε τον Μάρτιο του 2012 από την Αστυνομική Διεύθυνση Χαλκιδικής.

Όπως αναφέρει η ανακοίνωση, στην πλειονότητά τους πρόκειται για χάλκινα νομίσματα κλασικών, ελληνιστικών, ρωμαϊκών και υστερωμαϊκών χρόνων. Από την αρχαιολογική τεκμηρίωση που έγινε στο Νομισματικό Μουσείο αναγνωρίστηκαν εκδόσεις νομισματοκοπειών πόλεων της Μακεδονίας (Πέλλα, Φίλιπποι, Αμφίπολη, Θεσσαλονίκη, Τράγιλος κ.ά.), λιγοστές εκδόσεις πόλεων Αιγαιακής Θράκης (Μαρώνεια, Αβδηρα, ένα νόμισμα Αίνου), όπως και εκδόσεις βασιλέων Μακεδονίας (Αμύντας Γ', Φίλιππος Β', Αλέξανδρος Γ', Δημήτριος Πολιορκητής, Φίλιππος Ε',

Περσεύς). Επιπλέον, ανάμεσα τους εντοπίστηκαν τέσσερα αργυρά δηνάρια 2ου αι. μ.Χ. και δεκαπέντε ρωμαϊκοί αντωνιανοί από κράμα 3ου αι. μ.Χ.

Αναγνωρίστηκαν, τέλος, ιδιαίτερες κοπές νομισματοκοπείου Θεσσαλονίκης πρώτης βυζαντινής περιόδου (16νούμια, 8νούμια και ένα δινούμμιον) και χάλκινο παλαιολόγειο τριτοζου του Ιωάννη Ε' Παλαιολόγου, 2ου μισού 14ου αι.

Όπως επισημαίνεται, η επιτυχής εξέλιξη υπήρξε αποτέλεσμα της συντονισμένης προσπάθειας της Εισαγγελίας Θεσσαλονίκης με την αρμόδια Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Αρχείου Μνημείων, Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, οι οποίες κατόπιν χρονοβόρων διαδικασιών εντόπισαν τα νομίσματα στο

Κεντρικό Τε-
λωνείο Μονάχου

και επετεύχθη ο επαναπατρισμός τους, ως προϊόντα παράνομης διακίνησης. Στην ολοκλήρωση του επαναπατρισμού ήταν επίσης καθοριστική η συμβολή της Γενικής Προξένου Μονάχου κας Σοφίας Γραμματά.

Τα νομίσματα αποτελούν πλέον πρόσκτημα του Τμήματος νομισμάτων του Επιγραφικού & Νομισματικού Μουσείου, στο οποίο και φυλάσσονται.

ΣΤΗΝ ΚΙΣΑΜΟ

“Γυναίκες που γιναν ένα με τη γη”

Η θεατρική παράσταση “Γυναίκες που γιναν ένα με τη γη”, της Γεωργίας Σκοπούλη, παρουσιάζει την Παρασκευή 30 Ιανουαρίου στις 8:30μ.μ. στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Δήμου Κισάμου στην Κίσαμο, το “Εργαστήρι διάΔρασης” σε συνεργασία με την Εταιρία Τέχνης “Βιολέττα”.

Ερμηνεία - Θεατρική διασκευή κειμένων:

Μαρινέλλα Βλαχάκη

Σκηνοθεσία - Video: Θοδωρής Παπαδουλάκης - Γιάννης Κρητικός
Διασκευή δημοτικών τραγουδιών: Λεωνίδα Μαριδάκης

Το κείμενο της παράστασης βασίζεται στο βιβλίο της Γεωργίας Σκοπούλη με τίτλο “Αυτές που γιναν ένα με τη γη”.

Η Μαρινέλλα Βλαχάκη επέλεξε απο-

σπάσματα από τις πραγματικές αφηγήσεις του βιβλίου, τις “κέντησε” περίτεχνα και τις αποδίδει θεατρικά, ερμηνευόντάς τις σε έναν εξαιρετικό μονόλογο.

Η παράσταση παρουσιάστηκε για πρώτη φορά τον Απρίλιο '14 στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων.

Γενική είσοδος: 7ευρώ.

Χάρτινο Ωδείο
ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΟΪΠΕΛ
hartinoodeio@gmail.com

Άρθρο 4ο »

Υψηλοί πολιτισμοί της αρχαιότητας

Στην αρχαιότητα η τέχνη, η επιστήμη και η φιλοσοφία ήταν αδιαχώριστες. Είναι χαρακτηριστικό πως ο όρος μουσική τέχνη, δηλαδή η τέχνη των μουσών περιελάμβανε, τουλάχιστον μέχρι τον 4ο αιώνα π.Χ., όλους τους κλάδους της παιδείας. Οι εννέα θυγατέρες του Δία και της Μνημοσύνης είχαν μέσα στα καθήκοντά τους το δράμα, την ποίηση, τη μουσική, το χορό, την ιστορία, την αστρονομία και πολλές άλλες τέχνες και επιστήμες. Ο Πυθαγόρας έζησε και ανέπτυξε μέσα σε αυτό το πνευματικό περιβάλλον τις αριθμητικές βάσεις της μουσικής τον 6ο αιώνα π.Χ. Για τον Πυθαγόρα ο κόσμος βασιζόταν στους αριθμούς και τις σχέσεις μεταξύ τους. Οι θεωρίες του αναφέρονται κυρίως στις αναλογίες των διαστημάτων μεταξύ των διαφορετικών ήχων, αλλά πίσω τους κρύβεται η ιδέα πως η κίνηση του σύμπαντος και αυτή της ανθρώπινης ψυχής βασίζονται στις ίδιες αρμονικές αριθμητικές αναλογίες. Για τον Πυθαγόρα η μουσική αποτελούσε απεικόνιση της τάξης του σύμπαντος και ταυτόχρονα ασκούσε επίδραση στο θυμικό

και τον χαρακτήρα του ανθρώπου. Ο Πλάτωνας, ο Αριστοτέλης και οι μαθητές τους αναγνώριζαν αυτή την επίδραση της μουσικής. Έτσι, ως πθικός και κοινωνικός παράγοντας, η μουσική είχε μεγάλη σημασία στην εκπαίδευση και τον κοινωνικό βίο.

Οι ιδέες αυτές φυσικά δεν εμφανίστηκαν από το πουθενά ξαφνικά στην αρχαία Ελλάδα αλλά είναι αποτέλεσμα της επιρροής από άλλους πολιτισμούς της αρχαιότητας. Τίποτα στην ιστορία του κόσμου δεν είναι απόλυτα αυτόνομο και ανεπηρέαστο. Αυτό φαίνεται αν παρατηρήσουμε για παράδειγμα την περιοχή της Μεσοποταμίας ήδη από την 4η χιλιετία π.Χ. Τόσοι και τόσοι λαοί μετανάστευσαν και κατέκτησαν την περιοχή αυτή. Από τους Σουμέριους, τους Βαβυλώνιους και τους Πέρσες μέχρι τους Έλληνες με το Μεγαλέξανδρο. Έτσι συμβαίνει η μουσική και τα μουσικά όργανα της Μεσοποταμίας να συναντώνται με μικρές παραλλαγές από την Ιταλία μέχρι και τις Ινδίες.

Είναι λοιπόν ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε πως περνάνε οι ιδέες από τον ένα πολιτισμό

στον άλλο. Με τη μουσική έχουμε μάλιστα ιδιαίτερη τύχη διότι θεωρούνταν πολύτιμο αγαθό και προστατευόταν ακόμα και κατά τις κατακτήσεις. Έτσι συμβαίνει το μουσικό σύστημα που ανέπτυξαν οι αρχαίοι Έλληνες να είναι κατά προσέγγιση αυτό που χρησιμοποιείται μέχρι και σήμερα στον δυτικό πολιτισμό. Οι Ρωμαίοι οικειοποιήθηκαν το σύστημα αυτό μετά την εξάπλωση τους στο μεσογειακό χώρο. Μάλιστα πολλοί ξένοι δούλοι, κυρίως από τον ελληνιστικό κόσμο, κατέλαβαν ως μουσικοί σημαντική θέση στο ρωμαϊκό μουσικό βίο. Με την εξάπλωση του χριστιανισμού στους πρώτους αιώνες μ.Χ. ήταν και πάλι η μουσική του πολιτιστικά ελληνιστικού μεσογειακού χώρου σε συνδυασμό με την εβραϊκή θρησκευτική μουσική παράδοση που έγινε η πηγή της πρωτοχριστιανικής εκκλησιαστικής μουσικής.

Αργότερα με το σχίσμα μεταξύ δυτικής και ανατολικής εκκλησίας έχουμε πάλι μια μετάλλαξη αυτής της παράδοσης. Στην ανατολική εκκλησία η πρωτοχριστιανική μουσική μετατράπηκε στη βυζαντινή μουσική της εκκλησίας και κατ'επέκταση τη δημοτική λαϊκή μουσική του Ελλαδικού χώρου. Στην δυτική εκκλησία η ίδια βάση εξελίχθηκε στην πολυφωνική μουσική του μεσαίωνα, αργότερα τη μουσική της αναγέννησης και ούτω καθεξής ώστε να γίνει τελικά αυτό που ονομάζουμε σήμερα κλασική μουσική.

Η ιστορία της μουσικής μπορεί κατά κάποιο τρόπο να χωριστεί σε αυτόνομες ενότητες:

ιστορία των τεχνικών σύνθεσης, των μορφών, του ύφους κ.λπ. Αλλά η μουσική ως πνευματική διαδικασία συνδέεται και με το ευρύτερο πολιτιστικό, επιστημονικό και πνευματικό περιβάλλον μέσα στο οποίο παράγεται. Η μουσική αποτελεί προϊόν και έκφραση της εποχής της και των ιδεών της. Έτσι από τη μια μπορούμε να κατανοήσουμε καλύτερα τη μουσική αν γνωρίζουμε μερικά πράγματα για το περιβάλλον της, και από την άλλη η μουσική μας δίνει μια πιο άμεση εικόνα ενός πολιτισμού ή μιας εποχής και των αντιλήψεών της. Η μουσική δεν είναι μόνο ένα μέσο διασκέδασης. Είναι και ένα μέσο που μας ταξιδεύει στο βάθος της κουλτούρας στην οποία ανήκει, είτε αυτή είναι η δική μας είτε πρόκειται για μια εξωτική. Έτσι αναπτύσσει μέσα μας την ενσυναίσθηση, δηλαδή την βαθιά επικοινωνία με άλλους μέσω της συναισθηματικής ταύτισης ή κατανόησης. Η ενσυναίσθηση είναι σήμερα παρά ποτέ αναγκαία μιας και βοηθά όχι μόνο στο να δημιουργούμε σχέσεις με άλλους ανθρώπους, αλλά και στην καταπολέμηση μεγάλων κοινωνικών προβλημάτων όπως ο ρατσισμός και η ξενοφοβία. Αυτός είναι ένας μόνο από τους λόγους που η μουσική είναι απαραίτητη στην παιδεία. Οι αρχαίοι μας πρόγονοι το αναγνώριζαν αυτό, ίσως είναι καιρός να το αναγνωρίσουμε και εμείς.

Για σχόλια, ιδέες και προτάσεις:
hartinoodeio@gmail.com

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ

Κοπή βασιλόπιτας

Εκδήλωση για την τέλεση αγιασμού και την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του διοργανώνει ο Σύνδεσμος Ιεροψαλτών Νομού Χανίων τη Δευτέρα 26 Ιανουαρίου στις 6 το απόγευμα στα νέα του γραφεία στον Αγιο Ματθαίο. Τον αγιασμό θα τελήσει ο σεβασμιότατος μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκνός.

Επίσης, την Κυριακή 15 Φεβρουαρίου και ώρα 11π.μ. σύμφωνα με το καταστατικό θα λάβει χώρα η Εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου στην αίθουσα “Κωνσταντινουπολειάδα” του Ιερού Ναού Αγίου Κωνσταντίνου Νέας Χώρας. Δικαίωμα συμμετοχής τόσο στην Γενική Συνέλευση όσο και στις εκλογές θα έχουν όλα τα ταμειακώς εντάξει μέλη.

Υποψηφιότητες θα γίνονται δεκτές στις 13 και 14 Φεβρουαρίου ώρες 7μ.μ. - 9μ.μ. στα νέα γραφεία του Συνδέσμου ή στα τηλέφωνα 6937100901 (τηλ. προέδρου) και 6973884746 (τηλ. γεν. γραμματέα).

Σε περίπτωση μη απαρτίας η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί με τους παρόντες την Τετάρτη 18 Φεβρουαρίου στις 7μ.μ. στον ίδιο χώρο.

ΣΤΟ “ΑΡΩΜΑ”

Εικαστική έκθεση του Σταύρου Μαζωνάκη

Πίνακες κατασκευασμένους με υλικά από τη φύση ή αντικείμενα πεταμένα από το ανθρώπινο περιβάλλον περιλαμβάνει η εικαστική έκθεση του Σταύρου Μαζωνάκη που πραγματοποιείται στο καφέ “Αρωμα”, στο Παλιό Λιμάνι.

Γεννημένος στη Σπερδαία Κρήτη, έζησε στο αστικό τοπίο του Πειραιά μέχρι την ηλικία των 28 ετών οπότε και επέστρεψε μόνιμα στην Κρήτη. Μετά το πέρασμα από διάφορες περιοχές της Κρήτης και τη Γαύδο, τώρα διαμένει και εργάζεται μόνιμα στα Χανιά όπου και έχει κάνει τις περισσότερες παρουσιάσεις των έργων του σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις.

Έχει επηρεαστεί από διάφορες τεχντροπίες και καλλιτέχνες όπως τους Victor Vasarely, Klee και Αλέξη Ακριθάκη, καθώς και από σχέδια και χρώματα της φύσης και των αστικών τοπίων και από ανθρώπινες κατασκευές.

Κινηματογράφος

MAGICAL GIRL

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

“ΜΕΓΑΛΑ ΜΑΤΙΑ”

Καθημερινά: 8.30 μ.μ.

“Η ΑΡΠΑΓΗ 3”

Καθημερινά: 10.30 μ.μ.

“MAGICAL GIRL”

Καθημερινά: 7.45 και 10.15 μ.μ.

ΜΕΓΑΛΑ ΜΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

“ΟΙ ΓΑΜΠΡΟΙ

ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ”

Καθημερινά: 8.30 και 10.30 μ.μ.
& Σαββατοκύριακο: 7 - 8.30 και 10.30 μ.μ.

“ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ΤΗΣ ΜΙΜΗΣΗΣ”

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 και 10.30 μ.μ.

“DRACULA”

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 και 10.30 μ.μ.

“ΑΛΥΓΙΣΤΟΣ” (2D)

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 8.15 μ.μ.

“BLACK HAT”

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο: 10.30 μ.μ.

“ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΕΡΧΟΝΤΑΙ”

Καθημερινά & Σαββατοκύριακο:
8.30 και 10.30 μ.μ.

“Ο ΠΑΡΑΜΥΘΑΣ”

Σαββατοκύριακο: 5.30 μ.μ.

“Η ΤΙΝΚΕΡΜΠΕΛ ΚΑΙ

ΤΟ ΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΟΤΕ”

(μεταγλωτ. - 2D)
Σαββατοκύριακο: 7 μ.μ.

“ΑΣΤΕΡΙΕ: Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ

ΤΩΝ ΘΕΩΝ”

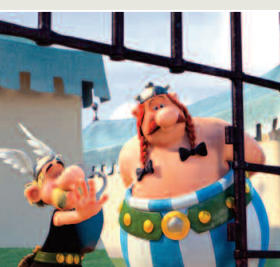
Σαββατοκύριακο: 6.30 μ.μ. (μεταγλ. - 2D)

ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

ΟΙ ΓΑΜΠΡΟΙ
ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

BLACKHAT

Η ΤΙΝΚΕΡΜΠΕΛ ΚΑΙ
ΤΟ ΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΟΤΕΑΣΤΕΡΙΕ: Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ
ΤΩΝ ΘΕΩΝSTER CINEMAS
(ΜΕΓΑ ΠΛΑΤΣ)

Τηλ.: 2821057757-8-9

“ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ”

Αίθουσα 1 Καθημερινά: 8.15 μ.μ.
Αίθουσα 3 Παρ. έως Τετ.: 10 μ.μ.

“BLACKHAT”

Αίθουσα 2 Καθημερινά: 10 μ.μ.
Αίθουσα 3 Παρ. έως Τετ.: 7 μ.μ.

“ΟΙ ΓΑΜΠΡΟΙ

ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ”

Αίθουσα 1 Καθημερινά: 10.30 μ.μ.
Αίθουσα 2 Καθημερινά: 8 μ.μ.“ΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ”

Αίθουσα 2 Καθημερινά: 6 μ.μ.

“ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ΤΗΣ ΜΙΜΗΣΗΣ”

Αίθουσα 1 Καθημερινά: 6 μ.μ.

“ΑΣΤΕΡΙΕ: Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ

ΤΩΝ ΘΕΩΝ”

Αίθουσα 1 Σαββατοκύριακο: 4 μ.μ.

“Η ΤΙΝΚΕΡΜΠΕΛ ΚΑΙ

ΤΟ ΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΠΟΤΕ”

Αίθουσα 2 Σαββατοκύριακο: 4.30 μ.μ.

ΛΑΜΠΡΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

“Οι Έλληνες από τον Αγαμέμνονα
στον Μέγα Αλέξανδρο”

ΜΑΡΙΑ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

mariamystakidou@gmail.com

Λαμπρές μορφές της ελληνικής αρχαιότητας, ποιητές, φιλόσοφοι, βασιλιάδες και ήρωες, καλλιτέχνες και ρήτορες, ανάμεσά τους ο Όμηρος, ο Αγαμέμνονας, ο Αχιλλέας, ο Ηρόδοτος, ο Λεωνίδας, ο Περικλής, ο Σοφοκλής, ο Πλάτωνας, ο Δημοσθένης, ο Φίλιππος ο δεύτερος, ο Μέγας Αλέξανδρος, αλλά και “ανώνυμα” άτομα της καθημερινότητας, απλοί πολίτες, “περιοδεύουν” σε Καναδά και ΗΠΑ, σε μια μοναδική έκθεση που στόχο έχει να παρουσιάσει το αρχαιοελληνικό μεγαλείο και πολιτισμό, στο εξωτερικό.

Ιστορικά πρόσωπα που άφησαν ανεξίτηλο το σημάδι τους όχι μόνο στην εποχή τους, αλλά μέχρι τις μέρες μας, σημαντικότερες μυθολογικές φιγούρες στις οποίες ανατρέχουμε ξανά και ξανά, χαρισματικές προσωπικότητες που έχουν γίνει διεθνή σύμβολα, και έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία αυτού που σήμερα καλούμε δυτικό κόσμο, “πρωτοστατούν” μέσα από εκατοντάδες εκθέματα σε ένα ταξίδι που ενώνει το χθες με το σήμερα.

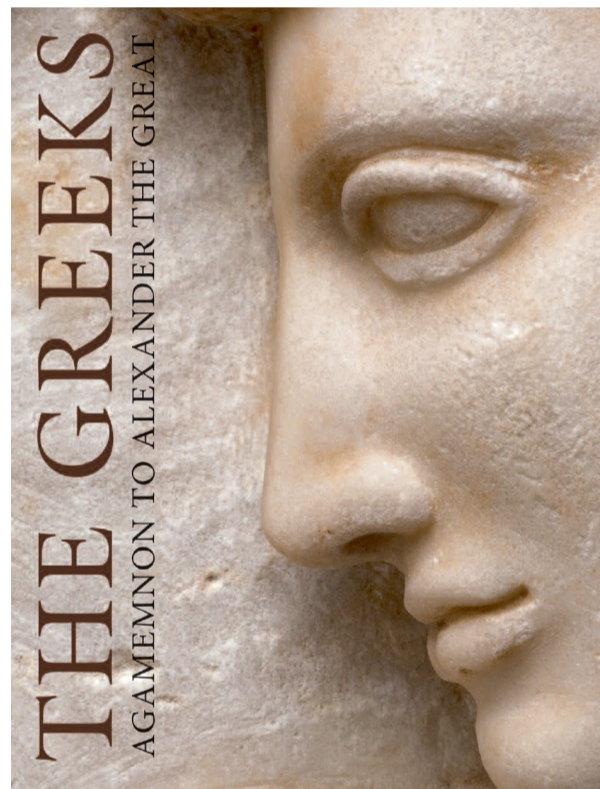
Πρόκειται για την περιοδική έκθεση με τίτλο “The Greeks: Agamemnon to Alexander the Great” (σ.σ.: “Οι Έλληνες: από τον Αγαμέμνονα στον Μέγα Αλέξανδρο”), η οποία περιλαμβάνει περισσότερα από 500 εκθέματα - αριστουργήματα της αρχαίας ελληνικής γλυπτικής, ζωγραφικής και κοσμηματοτεχνίας, τα οποία έχουν συγκεντρωθεί από διάφορα μουσεία και εφορείες αρχαιοτήτων της χώρας.

Την μοναδική αυτή έκθεση συνδιοργανώνει το ελληνικό υπουργείο Πολιτισμού και το Consortium of North American Museums με επίσημο εκπρόσωπο το Canadian Museum of History στην Οτάβα. Το πρωτοπόρο στοιχείο που έχει να επιδείξει η έκθεση είναι ότι για πρώτη φορά, τόσα πολλά και διαφορετικά εκθέματα, που προέρχονται από δεκάδες μουσεία της χώρας, συγκεντρώνονται με στόχο να “ταξιδέψουν” τους επισκέπτες της έκθεσης σε ένα άκρως διαφωτιστικό ταξίδι στον χρόνο, και να αναβιώσει τον αρχαιοελληνικό πολιτισμό με τον πλέον “εύγλωττο” τρόπο.

Όπως μάλιστα χαρακτηριστικά ειπώθηκε κατά την παρουσίαση της έκθεσης, πρόκειται για το πιο αντιπροσωπευτικό “πρόγραμμα” του ελληνικού πολιτισμού που έχει ταξιδέψει ποτέ εκτός ελληνικών συνόρων.

Η διάρθρωση της έκθεσης

Η έκθεση “The Greeks: Agamemnon to Alexander the Great” έχει κεντρικό θεματικό άξονα τους Έλληνες, είτε ως ιστορικές προσωπικότητες, είτε ως μυθολογικές φιγούρες, είτε ακόμα και ως απλούς πολίτες, τους οποίους και παρουσιάζει μέσα από τα ανασκαφικά ευρήματα, εκθέματα των ελληνικών μουσείων.

Για την ευκολότερη παρακολούθησή της, διαρθρώνεται σε δέκα θεματικές ενότητες, ξεκινώντας από ένα “πρελούδιο του Αιγαίου”, στον ανώνυμο επιφανή νεκρό, και συνεχίζει με τον μυθολογικό βασιλιά Αγαμέμνονα, μορφές αριστοκρατών, κ.λπ. Η έκθεση κορυφώνεται και κλείνει με μοναδικές προσωπικότητες του πνεύματος, όπως ο Πλάτωνας, ο Αριστοτέλης, αλλά και λαμπρές ιστορικές φυσιογνωμίες, όπως ο Φίλιππος ο δεύτερος και ο Μέγας Αλέξανδρος.

Χρονολογικά η έκθεση “ταξιδεύει” όσους έχουν την τύχη να την παρακολουθήσουν από την Εποχή του Λίθου έως την Ελληνιστική περίοδο, (σ.σ. περίπου από το 6.000 π.Χ. μέχρι τον 2ο αι. π.Χ.)

Σπάνιοι θησαυροί -
εντυπωσιακά εκθέματα

Ο πρέσβης του Καναδά στην Αθήνα Ρόμπερτ Πεκ, μιλώντας για την έκθεση ανέφερε χαρακτηριστικά πως πρόκειται για τη “μεγα-

λύτερη ελληνική έκθεση που παρουσιάστηκε ποτέ στη Βόρειο Αμερική” τονίζοντας πως «πολλά από τα αρχαιολογικά ευρήματα δεν έχουν εκτεθεί ποτέ εκτός Ελλάδας».

Τα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν στις 12 Δεκεμβρίου στο Μουσείο Point a Calliere, Montreal Archaeology and History Complex στο Μόντρεαλ, του Καναδά, όπου αναμένεται να παραμείνει μέχρι τις 26 Απριλίου 2015. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, η έκθεση θα μεταφερθεί και θα παρουσιαστεί στο Μουσείο Ιστορίας του Καναδά στην Οτάβα, από τις 5 Ιουνίου 2015 έως και τις 12 Οκτωβρίου 2015. Ακολουθούν το Field Museum στο Σικάγο (24 Νοεμβρίου 2015 έως 10 Απριλίου 2016) και το Μουσείο National Geographic στην Ουάσιγκτον (26 Μαΐου 2016 έως 9 Οκτωβρίου 2016).

■ «Εκείνο που θέλαμε είναι να δείξουμε την τεράστια συμβολή των Ελλήνων στη δημιουργία του δυτικού πολιτισμού»

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ**
mariamystakidou@gmail.com

Στις λέξεις και τους συλλογισμούς του, κυριαρχεί ο Καζαντζάκης. Εξάλλου όπως ο ίδιος εκμυστηρεύτηκε, ήταν ο Καζαντζάκης που τον αφύπνισε από τα μικράτα του, ο Καζαντζάκης που τον ενέπνευσε, που τον “καθοδηγεί” ακόμα και σήμερα. «Ο δρόμος του ανθρώπου είναι η ανηφόρα. Αυτό δυστυχώς το έχουμε ξεχάσει. Αν το συνειδητοποιήσουμε, τότε τα πράγματα θα είναι πολύ καλύτερα».

ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΕΡΑΚΗΣ:

«Δεν υπάρχει θέατρο χωρίς θεατές»

Τον Μιχάλη Αεράκη μιλήσαμε αρκετές ώρες στα υπόγεια του Βενιζέλειου Ωδείου για την πορεία του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ., ένα θέατρο που ξεκίνησε με όραμα και πάθος ως Εταιρία Θεάτρου Κρήτης και πήρε σε μεγάλο βαθμό τη μορφή που έχει σήμερα χάρη στη Μελίνα Μερκούρη, για την οικονομική περιπέτεια που λίγο έλειψε να οδηγήσει στο κλείσιμό του, αλλά και για τα μελλοντικά σχέδια και όνειρά του.

Τι συνέβη με το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.; Γιατί κινδύνευσε να κλείσει;

Το πρόβλημα είναι θεσμικό. Και θα μπορούσα να αποφύγω την ερώτηση, να πω, ότι δεν με αφορά, ότι δουλειά μου είναι να ασχολούμαι μόνο με την τέχνη, τις παραστάσεις. Όμως με αφορά, όπως με αφορά κάθε πτυχή του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. και η μόνιμη επιθυμία μου και όνειρό μου είναι να βλέπω το θέατρο να πηγαίνει καλά. Το πρόβλημα λοιπόν δεν έγκειται σε μας, έγκειται στο ότι δεν ήταν συνεπής η χρηματοροή. Οι πληρωμές δεν γίνονταν όπως έπρεπε, άρα και εμείς είχαμε πρόβλημα ρευστότητας. Όταν περιμένεις χρήματα για να πληρώσεις, και δεν σε πληρώνουν, δεν μπορείς να πληρώσεις και εσύ, να είσαι εντάξει στις υποχρεώσεις σου, αυτό είναι λογικό.

Είναι λίγο πολύ η ιστορία αρκετών οικογενειών της χώρας. Η κρίση έχει αλλάξει τα δεδομένα, έχει προκαλέσει έντονα προβλήματα, αλλά από την άλλη, έχουν αρχίσει να ξεχωρίζουν νομίζω, εκείνα που πραγματικά αξίζουν.

Η αλήθεια είναι πως οι “δύσκολες εποχές” βοηθούν με έναν ιδιαίτερο τρόπο. Το 1974, και πάλι σε δύσκολους καιρούς, η ανάγκη για τέχνη, οδήγησε μια ομάδα φωτισμένων ανθρώπων στην δημιουργία της Εταιρίας Θεάτρου Κρήτης. Με στόχο να αναδειχτεί και να γίνει προσιτό σε όλους το θέατρο, η μουσική... Τότε λοιπόν, για να γίνει το όραμα πραγματικότητα, αυτή η φωτισμένη ομάδα απευθύνθηκε σε πραγματικά ταλαντούχους ανθρώπους, τον Μινωτή, τον Κατράκη, τον Χατζιδάκι. Και το πρώτο έργο που ανέβηκε, ήταν “Η Θυσία του Αβραάμ”, με Αβραάμ τον Μινωτή. Το θέατρο αυτό αντιμετωπίστηκε πάντα ως επένδυση μέλλοντος και ποτέ ως ευκαιρία της εποχής.

Το 1985, η Μελίνα Μερκούρη, έχοντας στην σκέψη της ως πυλώνες την Εταιρία Θεάτρου Κρήτης και το Θεσσαλικό Θέατρο, οραματίστηκε τη δημιουργία των Περιφερειακών Θεάτρων. Εβλεπε η Μελίνα τα πολλαπλά ευεργετήματα του θεάτρου και τη σημασία της επαρχίας στα θεατρικά δρώμενα.

Το δυστύχημα είναι πως από τότε μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει αλλαγές στην πορεία των Περιφερειακών Θεάτρων. Δεν έχει γίνει καμία θεσμική αλλαγή γιατί καμία κυβέρνηση δεν τόλμησε να προχωρήσει σε ριζικές ανατροπές. Από τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή, έχω γνωρίσει περί τους 15 υπουργούς Πολιτισμού και έχω εκθέσει επανειλημμένα τις απόψεις μου για το πώς βλέπω την αλλαγή του θεσμικού πλάνου και για το πού πρέπει να προσανατολιστεί η πορεία του Περιφερειακού Θεάτρου. Σήμερα τα Περιφερειακά Θέατρα της χώρας είναι 15,

«Μετρώντας την πορεία ενός ανθρώπου, σημασία έχει το “πρόσημο” που τη χαρακτηρίζει. Αν οι καλές στιγμές ήταν περισσότερες από τις κακές ή το αντίστροφο. Είμαστε όλοι άνθρωποι και αλίμονο να θεωρούμε πως είμαστε υπεράνω πάθους»

και από αυτά λειτουργεί επί της ουσίας το Θέατρο Κρήτης και σε πολύ μικρότερο βαθμό 2-3 ακόμα. Ελπίζω, μετά τις εκλογές, η νέα Κυβέρνηση να δει το θέμα με τη δέουσα σοβαρότητα.

Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. δεν προσφέρει μόνο παραστάσεις. Είναι ένας ολόκληρος οργανισμός που κάνει πολλά περισσότερα. Σωστά;

Εχουμε το παιδικό θεατρικό εργαστήρι για παιδιά 6-18 ετών. Και από πιτσιρίκια τα παιδιά μαθαίνουν μέσα από το θεατρικό παιχνίδι αρχικά, συμπεριφορά, σεβασμό, μαθαίνουν να είναι καλοί θεατές, να βοηθούν, να λειτουργούν σαν ομάδα, να αγαπούν. Ερχονται σε επαφή με θεατρικά έργα, αναλύουν κείμενα, προβληματίζονται... Τα παιδιά αυτά είναι το αυριανό ακροατήριο.

Εχουμε επίσης την Ερασιτεχνική Πειραματική Σκηνή, όπου έρχονται άτομα κάθε ηλικίας, φύλου, εθνικότητας, χρώματος, θρησκείας, επαγγέλματος, κουλτούρας και “μαθαίνουν” θέατρο. Αλλά να ξεκαθαρίσω: η Ερασιτεχνική Πειραματική Σκηνή δεν είναι σε καμία περίπτωση “εμπόριο ελπίδας”. Δεν λέμε σε όσους έρχονται εδώ πως θα γίνουν ηθοποιοί. Είναι ένας χώρος όπου ο καθένας μπορεί να κάνει το κόμπι του, να κάνει θέατρο για να ανοίξει την ψυχή του, την οπτική του. Δεν τάζουμε σε

κανέναν πως θα γίνει “διάσημος”, πως θα γίνει ηθοποιός.

Όλα αυτά που μου λέτε είναι πολύ όμορφα. Ωστόσο φαντάζομαι πως κοστίζουν. Για να έρθει δηλαδή κάποιος να συμμετέχει στην ερασιτεχνική σκηνή ή να φέρει τα παιδιά του στο παιδικό εργαστήρι, θα χρειαστεί να δώσει κάποιο ποσό. Στις μέρες μας πόσο “πολυτέλεια” είναι αυτές οι ενασχολήσεις;

Καταρχάς σε όλα τα τμήματα διδάσκουν επαγγελματίες. Και αυτοί πρέπει να πληρωθούν. Γι’ αυτό και υπάρχει κάποια μικρή συμμετοχή. Όμως το ποσό είναι μικρό και καθόλου απαγορευτικό για κάποιον που έχει πραγματικά την ανάγκη να κάνει το κόμπι του. Επιπλέον, υπάρχουν περιπτώσεις ανθρώπων που ανήκουν είτε σε “ευαίσθητες” κοινωνικές ομάδες, είτε έχουν τεράστιες οικονομικές δυσκολίες, οι οποίοι έρχονται σε τμήματα ή έχουν τα παιδιά τους σε τμήματα, χωρίς να πληρώνουν. Το ζητούμενο για μας είναι όσοι πραγματικά αγαπούν το θέατρο να μπορούν να βρίσκονται μέσα σε αυτό. Ο θεατρικός φορέας που δεν θα μπορέσει να μπει στα σπλάχνα της κοινωνίας, είναι καταδικασμένος να αποτύχει. Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. θέλει να είναι μέσα στην κοινωνία, κομμάτι της κοινωνίας, δίπλα στους ανθρώπους.

Πώς διαλέγετε τις παραστάσεις που θα ανεβούν στο ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.;

Όταν πρωτοαρέλαβα καλλιτεχνικός διευθυντής στο ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ., βρέθηκα σε ένα μεγάλο δίλημμα. Από τη μια ο καλλιτέχνης μέσα μου -ήμουν πολλά χρόνια στο Εθνικό και με τραβούσε το διεθνές θεατρικό ρεπερτόριο- από την άλλη ο διευθυντής, έπρεπε να καταφέρω να “ανοίξω” το θέατρο για τον κόσμο. Τότε λοιπόν, θυμήθηκα τα λόγια των δασκάλων μου, και ιδιαίτερα του Κατσέλη, που συνήθιζε να λέει πως «θέατρο χωρίς θεατές δεν υπάρχει». Και έτσι πήρα την απόφαση για τα 3 πρώτα χρόνια το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. να έχει αυστηρά ελληνικό ρεπερτόριο. Το πρώτο ζητούμενο για μένα ήταν να “ανοίξει” το θέατρο. Να είναι ένα θέατρο λαϊκό -και όταν λέω λαϊκό, δεν εννοώ λαϊκίστικο. Όταν ο κόσμος μάθει να πηγαίνει στο θέατρο, τότε μπορείς να προχωρήσεις -για παράδειγμα- στους Βρικόλακες του Ίψεν. Και αν δει κανείς το ρεπερτόριο του θεάτρου από το 2000 και μετά, θα ανακαλύψει μέσα από αυτό την... ταυτότητά μου. Υστερα, δεν είμαστε ένα “στατικό” θέατρο. Εχουμε παίξει σε αγροτικές φυλακές, σε γηροκομεία, έρχονται εδώ εκπαιδευτικοί και συζητάμε τρόπους προσέγγισης των μαθητών τους μέσα από το θέατρο. Για μένα, η σημαντικότερη “αλληλεπίδραση” είναι εκείνη των θεατών που νιώθουν

ΟΠΩΣ ΤΑ ΕΖΗΣΑΝ ΟΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟΙ - ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

Των εκλογών τα ευτράπελα

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

Άθε εκλογική διαδικασία και μια διαφορετική εμπειρία. Ευτράπελα, ασυνήθιστα, περίεργα συμβάντα από αυτά που έχουν κατά καιρούς αντιμετωπίσει δικαστικοί αντιπρόσωποι και υπεύθυνοι διεξαγωγής εκλογών παρουσιάζονται μέσα από τις σημερινές σελίδες των "διαδρομών". Γιατί και οι εκλογές πέρα από το ότι είναι μια σοβαρή δημοκρατική διαδικασία έχουν και τα αυτές τα... παραλειπόμενα τους.

Ο παππούς ήθελε... Ελευθέριο Βενιζέλο

Τι γίνεται όταν ο γιος προσπαθεί να ξεγελάσει τον πατέρα του για να ψηφίσει ό,τι αυτός επιθυμεί; Μερικές φορές την πατάει ο ίδιος! Το περιστατικό μας το διηγείται ο κ. Δημήτρης Νικολακάκης, για χρόνια υπεύθυνος για την πραγματοποίηση των εκλογών στη Νομαρχία Χανίων. «Ήταν αρχές της δεκαετίας του '80. Φίλος ρωτούσε τον υπέργηρο πατέρα του για το τι θα ψηφίσουν. "Να ψηφίσουμε ΠΑΣΟΚ πατέρα" του έλεγε. "Εγώ βενιζελικός γεννήθηκα, βενιζελικός και θ' αποθάνω. Βενιζέλο θα ψηφίσω, τον Λευτέρη Βενιζέλο" έλεγε ο παππούς που είχε αρχίσει να έχει τα πρώτα συμπτώματα του Αλτσχάιμερ. Του κάνει την... πονηριά ο γιος του και του βάζει στην τσέπη ένα ψηφοδέλτιο του ΠΑΣΟΚ και του λέει να βάλει αυτό στον φάκελο μόλις μπει μέσα στο παραβάν και να πετάξει τα υπόλοιπα ψηφοδέλτια. "Αυτό είναι του Βενιζέλου" του είπε. Πήγε λοιπόν στο εκλογικό κέντρο ο παππούς, παίρνει τα ψηφοδέλτια μπαίνει μέσα στο παραβάν και ξεχνάει τι του είχε πει ο γιος του. Περίμενε λοιπόν μέσα στο παραβάν, περνούσε η ώρα, καθυστερούσε η διαδικασία, πάει ο εκλογικός αντιπρόσωπος και του λέει "παππούλη δυσκολεύεσαι, να σε βοηθήσω;". Του απαντάει λοιπόν ο παππούς... "θέλω να ψηφίσω Βενιζέλο παιδάκι μου". "Αμέσως" του λέει ο δικαστικός αντιπρόσωπος που του βρίσκει το ψηφοδέλτιο του κόμματος Φιλελευθέρων του το βάζει στο φάκελο και ψηφίζει. Τελικά ο παππούς ψήφισε Βενιζέλο και αυτός που την "πάτησε" ήταν ο γιος...».

Στο φάκελο ήταν η απονομή της σύνταξης

Την απόφαση απονομής σύνταξης αντί του ψηφοδελτίου έβαλε σε φάκελο γυναίκα στο Κολυμπάρι Χανίων! «Ήμουν δικαστικός αντιπρόσωπος στην Επισκοπή του τότε Δήμου Κολυμπαρίου. Στη διαλογή των ψηφοδελτίων πιάνω ένα φάκελο που ήταν πιο φουσκωμένος από ό,τι συνήθως. Τον ανοίγω και βλέπω μια απόφαση απονομής σύνταξης του διευθυντή ΙΚΑ Χανίων σε μια γυναίκα που είχε έλθει και ψήφισε! Τι είχε γίνει... προφανώς η γυναίκα είχε στη μια τσέπη το ψηφοδέλτιο, στην άλλη την απόφαση απονομής σύνταξης έκανε λάθος και στο φάκελο έβαλε τη δεύτερη. Είπα στην εκλογική επιτροπή ότι να βγάλουμε την απόφαση σύνταξης και να της την δώσουμε και στη θέση της να βάλουμε ένα άκυρο. Μέλος της επιτροπής που ήταν και συγγενής της αρνήθηκε! Ετσι η απόφαση σύνταξης πήγε στο ειρηνοδικείο Κολυμπαρίου» μας λέει ο κ. Παντελάκης. Σε μια άλλη περίπτωση σε ένα χωριό στη ρίζα του Ψηλορείτη στο Μαγαρικάρι, ο κ. Παντελάκης βρήκε μέσα στο φάκελο ένα τιμολόγιο αγοράς ηλεκτρικού ψυγείου στο όνομα του ψηφίσαντα! Αυτή τη φορά στην επιτροπή δεν συμμετείχε... συγγενής του και έτσι το τιμολόγιο του επεστράφη και στη θέση του μπήκε ένα άκυρο.

Σαράντα χρόνια εμπειρίας στις εκλογικές μάχες ο δικηγόρος Γ. Παντελάκης.

Τη δική του εμπειρία από τις εκλογές που έχει συμμετέχει, μας μεταφέρει ο για χρόνια υπεύθυνος τέλεσης των εκλογών στη Νομαρχία Χανίων κ. Δ. Νικολακάκης.

Ενάντια στη θέληση του γιου

Πολύ μεγάλη εμπειρία στις εκλογικές διαδικασίες στις οποίες μετείχε από το 1974 μέχρι και πρόσφατα ο δικηγόρος Γιώργος Παντελάκης. Οι εμπειρίες που έχει ζήσει ξεχωριστές. «Στις δημοτικές εκλογές του 1974 για τον Δήμο Χανίων υποψήφιος ήταν οι Μαρής, Γαλάνης και ο αείμνηστος γιατρός ο Κ. Χιωτάκης. Είμαι στη Νέα Χώρα σε εκλογικό τμήμα. Μπαίνει σε αυτό μια κυρία προχωρημένης ηλικίας συνοδευόμενη από τον γιο της. Μου λέει ο γιος της να τη βοηθήσω να ψηφίσει γιατί μόνη της δεν τα καταφέρνει. Μπαίνω λοιπόν με τη γυναίκα στο παραβάν και τι μου λέει: «Ο γιος μου έχει δώσει αυτό το ψηφοδέλτιο που είναι του κ. Γαλάνη. Αλλά εγώ θέλω να ψηφίσω τον γιατρό τον Κ. Χιωτάκη. Βρες μου ένα ψηφοδέλτιο και βάλτο χωρίς σταυρό μέσα στο φάκελο. Εγώ δεν είχα τίποτα παραπάνω να κάνω από το βάλω το ψηφοδέλτιο του Χιωτάκη ικανοποιώντας την επιθυμία της. Οσο για τον γιο της... έμεινε με τη βεβαιότητα ότι η μητέρα του ψήφισε τον δικό του υποψήφιο» θυμάται ο κ. Παντελάκης.

Εκλογές τη δεκαετία του '80 όταν τα τμήμα φυλάσσονταν από φαντάρους, (φωτ. Αρχείου "Χ.Ν.").

Ακόμα και με το καρτσάκι ο παππούς για να ψηφίσει, (φωτ. Αρχείου "Χ.Ν.")

Εκλογικό κέντρο στην "ΕΒΓΑ" της γειτονιάς

Ενα άλλο συμβάν που δεν θα ξεχάσει ποτέ ο κ. Παντελάκης συνέβη το 1977 στις βουλευτικές εκλογές τότε που ήταν δικαστικός αντιπρόσωπος σε ένα εκλογικό τμήμα στο Μεταξουργείο. Το εκλογικό τμήμα δεν ήταν όπως συνήθως σε σχολείο αλλά σε μπακάλικο, σε μια ΕΒΓΑ της γειτονιάς! «Ήταν ένα από τα παλιά μπακάλικα, που είχε γαλακτομικά προϊόντα και ό,τι είχε ένα κατάστημα του είδους της εποχής. Ήταν ευρύχωρο και περάσαμε πολύ καλά. Εφορευτική επιτροπή και αντιπρόσωποι των κομμάτων ψωνίζαμε τυρόπιτες, γάλατα, πίναμε τους καφέδες μας, να μας φτιάξουν σάντουιτς, τσστ. Περάσαμε φίνα! Ηλθε συνάδελφος από διπλανό εκλογικό κέντρο που ήταν ένα σχολείο και το μοναδικό πράγμα που είχε βάλει στο στόμα του ήταν νερό από τη βρύση!».

Φωτ. Αρχείου "Χ.Ν."

Τον πήρε ο ύπνος... με τον εκλογικό σάκο

Η κούραση των εκλογών μπορεί να λυγίσει ακόμα και τους πιο ευσυνείδητους εργαζόμενους. Πόσο μάλλον όταν κάποιος δεν έχουν τη διάθεση να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και βάζουν σε προτεραιότητα τις προσωπικές τους ανάγκες. «Αρκετές φορές έχουμε αντιμετωπίσει προβλήματα με δικαστικούς αντιπροσώπους που έχουν υποχρέωση το βράδυ των εκλογών να στείλουν τα τηλεγραφήματα και να παραδώσουν το πρακτικό 2 και τον σάκο στο Πρωτοδικείο», σημειώνει η αναπληρώτρια προϊσταμένη της Διεύθυνσης Διοικητικού - Οικονομικού της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων Χρυσούλα Κουναλάκη και θυμάται ένα περιστατικό με κάποιον δικηγόρο που έφτασε το σύστημα... στα όριά του: «Περιμέναμε να μας φέρει το πρακτικό 2 και να πάει τον σάκο στο Πρωτοδικείο. Αναζητώντας τον του τηλεφωνήσαμε όλο το βράδυ αρκετές φορές αλλά δεν το σήκωνε. Επιμείναμε λοιπόν μέχρι τα ξημερώματα όπου τον πετύχαμε αγουροξυπνημένο στην άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής να απαντά τσαντισμένος ότι ήταν πολύ κουρασμένος και γι' αυτό γύρισε στο ξενοδοχείο για να κοιμηθεί. Τον δε σάκο, όπως μας είπε, θα τον έφερνε το πρωί με την ψυχία του.

«Ενα διάλειμμα για φαγητό βρε παιδιά!»

Η εκλογική διαδικασία κανονικά δεν διακόπτεται. Τι γίνεται όμως όταν δεν έχουν έλθει όλα τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής και η πρόεδρος και η γραμματέας θέλουν να σταματήσει για λίγο η διαδικασία για να φάνε κάτι; «Ήταν στις τελευταίες εκλογές στο Ακρωτήριο. Ακουσα φασαρία στο διπλανό εκλογικό κέντρο από εκεί που ήμουν τοποθετημένος και πήγα εκεί. Η πρόεδρος της επιτροπής ήθελε να διακόψει την ψηφοφορία για να φάει κάτι για μισή ώρα. Όμως αυτό προκάλεσε την έντονη αντίδραση κάποιων ψηφοφόρων που είχαν φτάσει εκείνη τη στιγμή. Προκλήθηκε ένταση, φωνές, επενέβην εγώ ως αρχαιότερος. Δύο εκ των διαμαρτυρόμενων έτυχε να είναι και πελάτες μου. Ετσι δεν δυσκολεύτηκα να τους πείσω ότι και εμείς άνθρωποι είμαστε, πρέπει να βάλουμε κάτι στο στόμα μας. Ευτυχώς το κατάλαβαν και η ένταση έλαβε τέλος» μας εξηγεί ο κ. Παντελάκης.

Εκλογικές "μάχες" μιας άλλης εποχής

Ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων Γιάννης Δασκαλάκης συμμετέχει ως δικηγόρος σε εκλογές από το 1977. Όλα αυτά τα χρόνια βρέθηκε σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και είδαν πολλά... ευτράπελα τα μάτια του: Από ξεχασμένες κάλπες και σάκους μέχρι στιγμές έντασης που χρειάστηκε ακόμα και η συνδρομή της Αστυνομίας για να πρεμίσουν τα πνεύματα...

«Το προεκλογικό κλίμα παλαιότερα ήταν πολύ διαφορετικό. Η αντιπαράθεση ήταν πολύ σκληρή και η ένταση εκδηλώνονταν ακόμα και στον περίβολο ή και μέσα στα εκλογικά τμήματα», σημειώνει ο κ. Δασκαλάκης και προσθέτει ότι τον προεκλογικό τόνο κάποτε τον αντιλαμβάνονταν κανείς από τα "πράσινα" και τα "μπλε" καφενεία στα χωριά και τις πόλεις. Η δε αφισκοκόλληση στους δρόμους αποτελούσε θέμα... τιμής για τις πολιτικές παρατάξεις με συνένεπια η όψη της πόλης να αλλάζει ακόμα και μέσα στο ίδιο βράδυ αρκετές φορές, αλλά και πολιτικοί αντίπαλοι να καταλήγουν να πιάνονται στα χέρια.

«Ο φανατισμός εκείνα τα χρόνια ήταν εντονότατος και οι τσακωμοί στα εκλογικά τμήματα

ήταν πολύ συχνοί», θυμάται ο κ. Δασκαλάκης και προσθέτει ότι συχνά στην αυλή των εκλογικών τμημάτων ξέσπαν καυγάδες όταν ο εκπρόσωπος ενός κόμματος διαπίστωνε ότι οι πολιτικοί του αντίπαλοι "πλευρίζαν" δικούς του θεωρητικά ψηφοφόρους, προκειμένου να τους "τουμπάρουν".

«Θυμάμαι όμως διαμάχες ακόμα και για τις κονκάρδες, επειδή κάποιος υποστήριζε ότι απαγορεύονται. Δεν έλειψαν μάλιστα οι φορές που χρειάστηκε να κληθεί η Αστυνομία!», τονίζει ο κ. Δασκαλάκης.

Ωστόσο, ακόμα πιο ενδεικτική περίπτωση ήταν εκείνη που αδέρφια κοντράρονταν για το ποιος θα συνοδέψει τον ηλικιωμένο γονιό τους μέχρι την... κάλπη: «Εχω δει πολλές φορές αδέρφια αντιθέτου κόμματος να συνοδεύουν γονείς και να ξεσπάει φασαρία μπροστά στο εκλογικό τμήμα. Η φασαρία μάλιστα συνεχιζόταν και μέσα διότι επέμενε αυτός που έμπαινε να φτάσει με τον ηλικιωμένο μέχρι και μέσα στο παραβάν για να μην χάσει την ψήφο, κάτι που βέβαια απαγορεύεται».

Ακόμα και η διάθεση των ψηφοδελτίων έδινε αφορμή για "κόντρες". «Πολλές φορές μετά πεί-

Πολλά είναι τα ευτράπελα που έχουν δει τα μάτια του προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Χανίων Γιάννη Δασκαλάκη από το 1977 που συμμετέχει ως νομικός σε εκλογικές διαδικασίες.

ποιοι προσπαθούσαν να το επιδείξουν, δηλώνοντας ρητά τι θα ψηφίσουν».

Τα ευτράπελα συνεχίζονταν με το άνοιγμα των φακέλων: «Πολλοί ψηφοφόροι ήθελαν όπως και σήμερα να αποδοκιμάσουν τη διαδικασία. Συχνά λοιπόν βρισκόμασταν αντιμέτωποι με σημειώματα, ζωγραφίες κ.λπ. υβριστικού περιεχομένου αλλά και χιουμοριστικές παρεμβάσεις».

Ιδιαίτερες στιγμές μπορούν να χαρακτηριστούν και οι εκλογικές αναμετρήσεις όπως τις ζουν σε χωριά της Κρήτης και της υπόλοιπης Ελλάδας: «Υπήρχαν χωριά που ήξεραν πόσες ψήφους θα πάρει το κάθε κόμμα. Αν τύχαινε λοιπόν να μην επιβεβαιωθούν οι πληροφορίες που είχαν, τότε άρχιζε η κουβέντα. Κάτι αντίστοιχο είχε συμβεί και σε εμένα σ' ένα χωριό στο Ηράκλειο που είχα πάει και οι χωριανοί είχαν μετρήσει πόσες ψήφους θα πάρει το κάθε κόμμα. Εμένα όμως δεν με υπολόγιζαν ότι ήμουν κεντρικός και ψήφιζα το Κόμμα Φιλελευθέρων, διότι δεν εκδηλώθηκα - όπως και έπρεπε άλλωστε. Βρέθηκε, λοιπόν, μια ψήφος παραπάνω από όσες είχαν υπολογίσει. Θυμάμαι λοιπόν όταν έφευγα ότι τους εξομολογήθηκα τι ψηφίζω ώστε να λυθεί το... μυστήριο».

ματος κάποιος ψηφοφόρος ομολογούσαν ότι είχαν φέρει ψηφοδέλτιο από το σπίτι, ενώ κά-

παιδότοπος

ΔΗΜ. ΣΧ. ΕΜΠΡΟΣΝΕΡΟΥ

Πάμε στους μύλους του Μπούτακα...

Επιμέλεια:
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
Kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Λίγοι, πολύ λίγοι, οι μαθητές του Δημ. Σχ. Εμπροσνέρου Αποκορώνου, που επιμένει να υπάρχει κόντρα σε διάφορες καταστάσεις, πολλές και ποικίλες, ωστόσο, οι δραστηριότητές του, χάρις στο μεράκι των δασκάλων του, ιδιαίτερα του για χρόνια διευθυντή του Μανόλη Τζιλιβάκη, και στην έγνοια των Μηρονιεριτών. Μια ματιά στην ιστοσε-

λίδα του (<http://emprosnero.blogspot.gr>) λέει πολλά... Εκεί είδα και για μια εκδρομή στον και λεγόμενο Βρυσανό, Μπούτακα ποταμό, όπου στο μύλο του αλέθανε οι παλιοί μας τα σάβια και τα κριθάρια τους, και παρακάλεσα να έχω αποκλειστικά για τον παιδότοπο μια ομαδική εργασία.

Άμεση η ανταπόκριση! Και να 'μαστε λοιπόν, σήμερα να ηγαίνουμε, με ξεναγούς τα Μηρονιεριτά-

κια κατά εκεί...

Πολλά συγχαρητήρια, καλά μου κοντοχωριανάκια, και γι' αυτήν την εργασία σας, όπως βέβαια και για όλα τ' άλλα που κάνετε, για τα οποία θα τα ξαναπούμε! Να σας χαιρετά ο κύριος Μανόλης και να τον χαιρεστε!

**Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης, δάσκαλος**

[...] Η διαδρομή ξεκινά λίγα χιλιόμετρα έξω από το χωριό, όπου υπάρχει δρόμος που εξυπηρετεί κτηνοτρόφους, όπου με μια απότομη κατηφόρα οδηγεί ακριβώς στην κοίτη του ποταμού. Οπλισμένοι με νερό, δεκατιανό, και κουτί πρώτων βοηθειών αλλά και σακούλες σκουπιδιών για να μαζέψουμε από τη φύση τυχόν σκουπίδια που θα συναντούσαμε, ξεκινήσαμε τον περίπατο χωρίς φυσικά στην κοίτη να υπάρχει σταγόνα νερό. Εξάλλου ο Μπούτακας δεν έτρεχε όλο τον χρόνο γι' αυτό και οι μύλοι του λεγότανε "ξερόμυλοι".

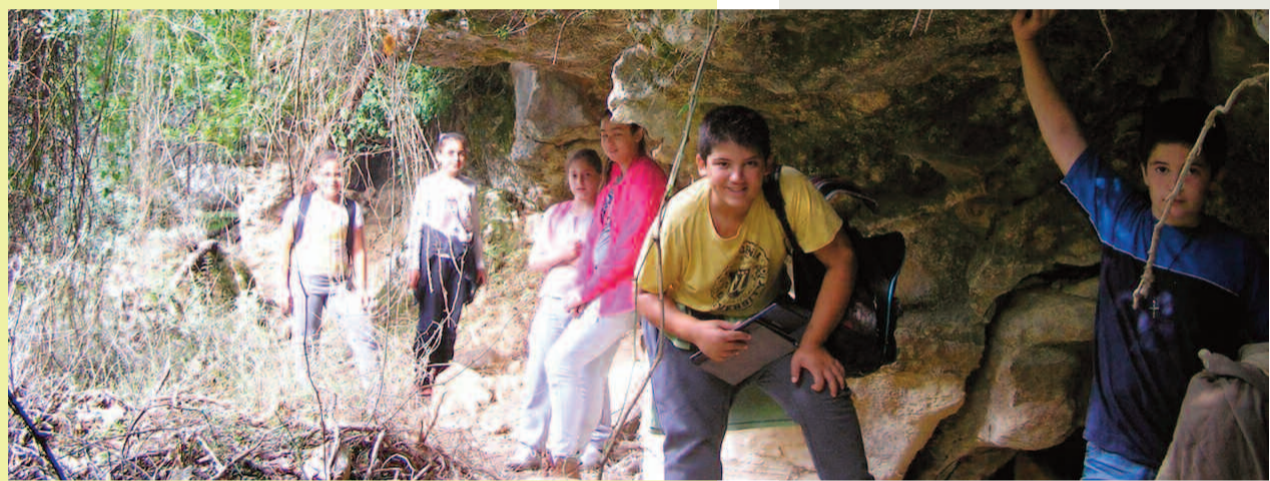
Η συννεφιά μας βοήθησε να απολαύσουμε τη διαδρομή, όπου εντυπωσιαστήκαμε από τα τεράστια νεροφαγώματα που σήμαινε ότι παλιά ο ποταμός κατέβαζε μεγάλους όγκους νερού! Εξάλλου, ο δάσκαλός μας είπε ότι πριν το μύλο του "Μπουντούρη" που θα συναντούσαμε πιο κάτω, υπάρχουν τα ερείπια του πρώτου, του πιο παλιού μύλου, που μια νύχτα τον πήρανε τα φουσκωμένα νερά. Τώρα εκεί στέκει μόνο ένας πετρόκτιστος τοίχος. Έτσι φτιάξανε το μύλο του Μπουντούρη δυνατό και ισχυρό και αρκετά πιο ψηλά από την κοίτη.

Πριν τους μύλους υπήρχαν τεράστιες σπηλιές, φυσικές εσοχές στο βράχο που οι πιο ζωηροί τρέξαν να τις εξερευνήσουν προκαλώντας υπερβολικό στους δασκάλους και βραχνάδα στη φωνή τους! Δεν είχαμε προετοιμαστεί για... αναρρίκηση! Στις σπηλιές στην κατοχή κρύβονταν αντάρτες, οι Γερμανοί μάλιστα βασάνισαν τον μυλωνά για να μαρτυρήσει πού κρύβονταν αλλά αυτός δεν έβγαλε λέξη! Πού να σκεφτούν ότι αυτοί κρύβονταν ακριβώς από πάνω τους!

Στη συνέχεια συναντάμε τα απομεινάρια του διώροφου μύλου του "Μπουντούρη" που πρέπει να έχει κλείσει τα 200 του χρόνια. Στο ισόγειο, που στην ουσία είναι υπόγειο με την κλίση της πλαγιάς, αλέθανε το σάβια και πάνω έμειναν μέχρι το πρωί να κινήσουν για πίσω. Το πάτωμα του ορόφου δεν υπάρχει πια, αλλά στο ισόγειο βλέπουμε τις δύο τεράστιες διπλές μυλόπετρες, που κινούνταν αλλά και ένα υπέροχο τζάκι για να μην κρυώνει ο μυλωνάς. Οι πέτρες όπως και η πέτρινη καμάρα της εισόδου είχαν για καλή τύχη μάλλον χαραγμένο το σημάδι του σταυρού. Στον πάνω όροφο μας είπαν ότι πριν 15 χρόνια υπήρχε ακόμα το μεγαλοπρεπές τζάκι που ζέσταινε τους πελάτες αλλά σε μια νύχτα ξηλώθηκε πέτρα πέτρα για να πουληθεί ένας Θεός ξέρει σε ποιον φαντασμένο νεόπλουτο που «αγόρασε την ιστορία αφού δεν είχε την παραμικρή ιδέα για την αξία της» αυτό μας το είπε ο κύριος και δεν το πολυκαταλάβαμε...

Από τότε ο τελευταίος των Μπουντούρηδων δεν έχει ξαναπατήσει στον μύλο του από την μεγάλη του στενοχώρια... Μας εξήγησε ο κύριος πώς δούλευε ο νερόμυλος και παραγόταν το αλεύρι, μάς είπε μάλιστα ότι οι Σφακιανοί έβλεπαν συγκεκριμένα σημάδια στην πορεία του νερού όταν έβρεχε και ήξεραν πότε η στάθμη του νερού είναι όπως έπρεπε για να φορτώσουν τα ζώα και να ξεκινήσουν.

Στο υπόγειο, ευτυχώς είχαμε φακούς, είδαμε καθαρά τις δύο καμάρες, όπου έτρεχε το νερό από 9 μέτρα ύψος, ενώ υπάρχουν ακόμα οι δυο σκουριασμένες φτερωτές που γύριζαν την πάνω μυλόπετρα. Είδαμε και τη λέξη "ΕΛΑΣ" χαραγμένη σε μια πέτρα, ένας καλός μαθητής άρχισε να κοροϊδεύει τον ανορθόγραφο που το σκάλισε, αλλά ο δάσκαλος μας είπε ότι έτσι ονομάζονταν στην κατοχή οι αριστεροί αντάρτες που πάλευαν τους Γερμανούς και κρύβονταν περιστασιακά στα κατασκότεινα υπόγεια του μύλου. Εξάλλου στη Μάχη της Κρήτης εκεί

κρύβονταν Αγγλοι στρατιώτες με ασύρματο που βγαίνανε τη νύχτα να πιάσουνε σήμα στην κορφή του βουνού μάλλον τότε που έφευγαν για να μπουν σε καράβια στη νότια Κρήτη και να φύγουν.

Αφού είδαμε και τα τεράστια πηγάδια που έπεφτε το νερό με ορμή πάνω στις φτερωτές, 9 μέτρα βάθος αλλά και "μυλαύλακο" που είχε μήκος 200 μέτρα και υπάρχει ακόμα ανέπαφο, συνεχίσαμε την πορεία στην κοίτη του ποταμού για να φτάσουμε στην αρχή του "Σφακιανού καναλιού". Ξαπλωώσαμε με τους δασκάλους μέσα στο ποτάμι μπροστά σε μια αυτοσχέδια γέφυρα από παλιοσανίδα και δύο ρέλες που περνούσαν παλιά πρόβατα από τον Βαφέ στη μεριά του Εμπροσνέρου. Φάγαμε, ήπιαμε νερό και αρχίσαμε να ανεβαίνουμε το παλιό μονοπάτι. Σε κάποια σημεία είδαμε γούρνες σε πέτρα πάνω, λαξευτές, που έπιναν νερό οι ταξιδιώτες, ενώ ο δάσκαλός μας έδειξε μικρά λουλουδάκια που βγαίνανε μέσα από τους βράχους, που τα λέγανε κυκλάμινα. Μετά από πολύ ανηφόρα κάτοαμε να ξεκουραστούμε στην κορφή του λόφου που απέναντι έβλεπε το νεκροταφείο του Βαφέ από την μια κι από την άλλη τα σπιτάκια του χωριού μας...

Υπεύθυνοι της εκδρομής ήταν οι εκπαιδευτικοί Πασχάλης Λαδάς και Εμμανουήλ Τσιλιβάκης και πήραν μέρος οι μαθητές των Γ', Δ', Ε' και Στ' τάξεων αλλά και ο μαθητής του τμήματος ένταξης με προβλήματα ακοής. Ήταν μέρος άτυπου προγράμματος περιβαλλοντικής - πολιτιστικών που υλοποιείται το τρέχον σχολικό έτος 2014-15 στο σχολείο μας από τις Ε' και Στ' τάξεις και μας έδωσε την ευκαιρία να μιλήσουμε για πολλά θέματα... Οι μικροί... εξερευνητές: Γ' τάξη: Στέλιος Κοκκινάκης, Δ' τάξη Ανδρέας Κοκκινάκης, Ιωάννα Γιανναράκη, Εύα Κουργιαλιδάκη, Βαγγέλης Λιλικάκης, Χρήστος Κουργιαλιδάκης, Ε' τάξη Γιάννης Κουργιαλιδάκης, Στ' τάξη: Ειρήνη Γιανναράκη, Ειρήνη Παπαδονικολάκη, Γιώργος Μοχλάκης, Χρήστος Μοχλάκης, Γιάννης Κοκκινάκης και Αντώνης Μοχλάκης.

Για ποια γυναικεία φορεσιά

ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΟΚΟΛΟΓΙΑΝΝΗ

aspasia.kokoloyianni@gmail.com

7ο μέρος

Βενετσιάνα Αικατερίνη των Μεδίκων (1519-1589) ήταν η πρώτη που επέβαλε στις κυρίες της αυλής της στη Γαλλία κατά το 16ο αι. να φορούν κυλόττα και έδωσε το έρεισμα για την άποψη ότι αυτό το κομμάτι ρούχου ως εσώρουχο πέρασε από την Ιταλία στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Φαίνεται ότι αυτό που ονομάζουμε γυναικεία κυλόττα ή αλλιώς κοντή γυναικεία βράκα έως κάτω από το γόνατο εμφανίστηκε και η χρήση της γενικεύθηκε παράλληλα με το κολέτο. Πρόκειται για δύο κομμάτια ρούχου της γυναικείας ένδυσης τα οποία βρίσκονται σε άμεση συνάφεια εξαιτίας του τρόπου στολισμού τους, δηλαδή της δαντέλλας. Κατά το 17ο αι. ταυτόχρονα λοιπόν με το κολέτο θα πρέπει να ήρθε από τη Βενετία στη βενετοκρατούμενη Κρήτη και η κοντή βράκα.

Η βράκα που έφτανε έως κάτω από τα γόνατα διατηρήθηκε έως και τα τέλη του 19ου αι. Από τις τελευταίες δεκαετίες του 18ου αι. έχουμε πλέον περιγραφές και για βράκες που καλύπτουν τους αστραγάλους. Κατά την ίδια περίοδο, στα τέλη του 18ου αι., ο Jacques Grasset de Saint Sauveur κάνει λόγο για βράκα που φτάνει έως κάτω από το γόνατο ενώ ο Claude-Etienne Savary κάνει λόγο για βράκα που καλύπτει τους αστραγάλους. Οι δύο τύποι θα πρέπει να συνυπήρχαν ήδη από τα μέσα του 18ου αι. και καθόλη τη διάρκεια του 19ου αι. Μόνο εικασίες μπορούμε να κάνουμε για τους λόγους που οδήγησαν κάποιες γυναίκες να φορέσουν μακρύτερες βράκες από το συνήθισμένο.

Ενδεχομένως λόγοι πρακτικοί ή μιμητισμού, δηλαδή οι γυναίκες μιμούμενες τον μουσουλμανικό τρόπο ένδυσης υιοθέτησαν ένα νέο στοιχείο και στη συνέχεια το αφομοίωσαν και δημιούργησαν κάποιο τοπικό ύφος, όλα αυτά όμως αποτελούν προσωπικές εκτιμήσεις των εκάστοτε ερευνητών! Πάντως επικρατούσα άποψη των περιηγητών, λαμβάνοντας υπ' όψιν μας τα σχόλια τόσο των προαναφερθέντων όσο και του Franz Wilhelm Sieber αλλά και του Robert Pashley οι οποίοι επισκέφθηκαν το νησί κατά τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αι. είναι ότι η μακριά βράκα (αλλά

και η κοντή κατά τον Grasset) έλκει την καταγωγή της από την επίδραση της οθωμανικής κατάκτησης. Την ίδια άποψη φαίνεται να συμμερίζονται και οι μετέπειτα ερευνητές. Αποτελεί άποψη της έρευνας ότι η κοντή βράκα πρέπει να ήλθε στη Κρήτη από τη Δύση ενώ η μακριά αποτελεί μεταγενέστερη επίδραση που οφείλεται στην οθωμανική κυριαρχία στο νησί.

Γεγονός πάντως είναι ότι κατά τον 19ο αι. όσο παραγκωνίζονταν τα κεντημένα μεσόφορα φουστάνια και τη θέση τους κάτω από τις σάρτζες και τις κούδες έπαιρναν τα πουκάμισα, μέσα από αυτά οι γυναίκες φορούσαν πλέον μακριές βράκες. Θα μπορούσε να θεωρηθεί λογική μία τέτοια εξέλιξη καθώς οι γυναίκες είχαν συνηθίσει σε περισσότερα του ενός επίπεδα ρουχισμού. Η μακριά βράκα εκτός από εσώρουχο καλείται τώρα να παίξει και το ρόλο εσώφορου ενδύματος κυρίως λόγω του υφάσματος της.

Οι βράκες κατασκευάζονται από ύφασμα βαμβακερό του αργαλειού ή στην καλύτερη περίπτωση από ύφασμα λινό του αργαλειού, όχι όμως από λεπτότερα υφάσματα όπως για παράδειγμα μετάξι. Στη μέση έδεναν με τσικουίρι ή τσικουροβάσταγο, ένα κορδόνι που περνούσε μέσα από την τσικουργιάστρα, το κανάλι μέσα στο οποίο κινούνταν το τσικουίρι. Οι ποδαρές της κάθε μπατζάκας έσφιγγαν κάτω από τα γόνατα ή γύρω από τους αστραγάλους πάλι με λεπτά τσικουίρια, κορδονάκια, δημιουργώντας φούσκα πάνω από τη γάμπα ή στον αστραγάλο, στην περίπτωση της κοντής βράκας τα τσικουίρια λειτουργούσαν και ως καλτσοδέτες.

Ο στολισμός της βράκας μπορεί να γινόταν με κέντημα στην εξωτερική πλευρά της κάθε μπατζάκας όπως οι κοντές βράκες που ανήκουν στη συλλογή Sandwith και χρονολογούνται από τον 18ο αι. για τις οποίες ο Roder-

ick Taylor έχει διατυπώσει την άποψη ότι απηχούν περσικές επιρροές ορμώμενος από τη θέση, την κολονάτη διάταξη και το άνθινο μοτίβο του κεντήματος. Πριν συνεχίσουμε αξίζει η παρατήρηση ότι κατά τον συγκεκριμένο ερευνητή ό,τι θεωρείται τουρκική επίδραση στην πραγματικότητα έχει περσικές καταβολές και μάλιστα μπορεί να είχε μεταφερθεί στο νησί ακόμη και πριν την εδραίωση της οθωμανικής κυριαρχίας στην Κρήτη.

Η βράκα μπορεί επίσης να στολιζόταν με κέντημα γύρω από την κάθε μπατζάκα σε περίπτωση που το πουκάμισο άφηνε ελαφρώς να αποκαλύπτεται η φούσκα της. Ενδιαφέρον αποτελεί η μαρτυρία της Άννης Αποστολάκη όπως τη διασώζει η Ευαγγελία Φραγκάκι ότι οι γυναίκες χρησιμοποιούσαν ολοκέντητες μπάντες παρόμοιες με τους ποδόγυρους των κεντητών φουστάνων τους τις οποίες έραβαν πάνω στις μπατζάκες της βράκας τους ανάλογα με την περίπτωση. Από αυτή τη συνήθεια που δεν ήταν καθόλου πρακτική προέκυψαν βράκες από μεταξωτό ύφασμα με κεντητές μπατζάκες και βράκες με απλούστερο στολισμό για καθημερινή χρήση.

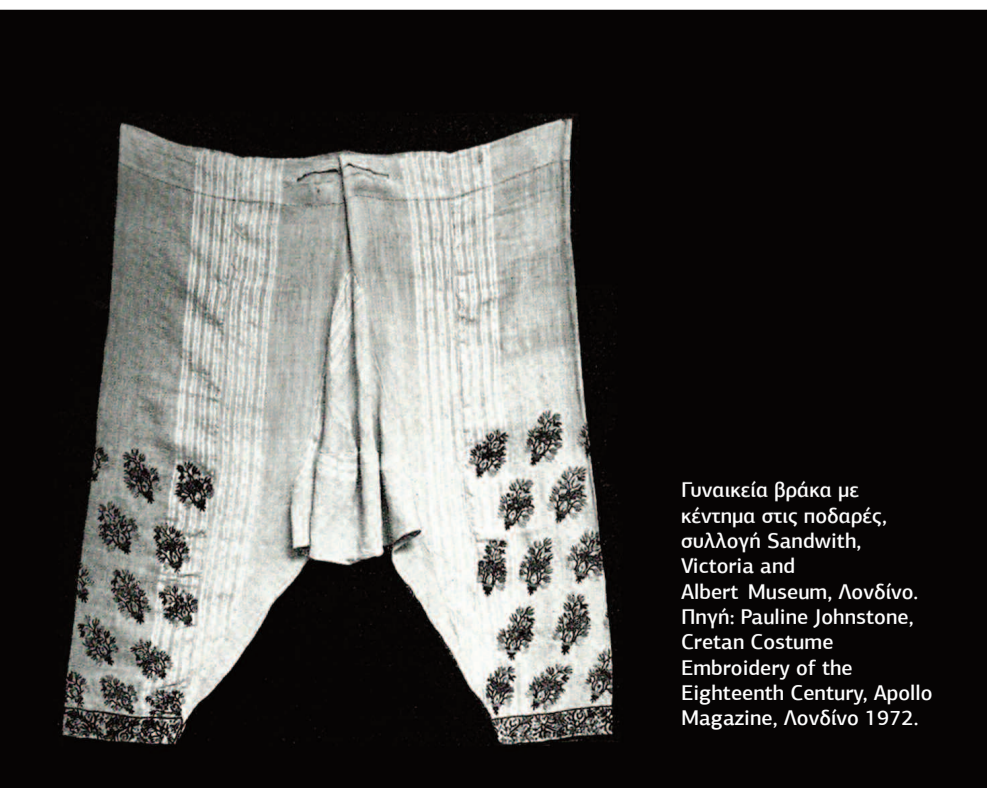
Οι πρώτες φοριόταν πάνω από τις δεύτερες στις εξαιρετικές περιστάσεις της ζωής των γυναικών. Οι υστερότερες πάντως ήταν στολισμένες μόνο με δαντέλλες, ενώ εκείνες που φορέθηκαν κατά τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αι. ήταν όλο και κοντύτερες, πάνω από το γόνατο, είχαν ελεύθερες μπατζάκες και ήταν στολισμένες στο γυροπόδι με δαντέλλες ή άλλο κέντημα του συρμού. Δυστυχώς οι βράκες καθώς αποτελούσαν ρούχο καθημερινής χρήσης δεν θεωρήθηκαν από τις γυναίκες που τις χρησιμοποιούσαν άξιες να σωθούν και αυτό βέβαια ισχύει για όλα τα ρούχα που είχαν θέση εσωρούχου. Στις συλλογές των μουσείων θα βρούμε

Απόκομμα από περιοδικό εποχής με χρονολογία 1897, απεικονίζεται νεαρή γυναίκα από την Κρήτη, ψηφιακό αρχείο Γενναδείου Βιβλιοθήκης, ID εικόνας 5602, παρατηρούμε το κέντημα και τη φούσκα της μπατζάκας όπως φαίνεται μέσα από τη φούσκα με κεντημένο ποδόγυρο που φορεί η γυναίκα.

κομμάτια που ανήκουν συνήθως στην τελευταία περίοδο χρήσης των αντίστοιχων ρούχων και στα οποία η επίδραση της αστικοποιημένης μόδας είναι εμφανής. Μεγάλη σημασία πάντως έχει να συνειδητοποιήσουμε ότι η βράκα είτε

κοντή είτε μακριά φτιαχνόταν κατά την περιγραφή της Ευαγγελίας Φραγκάκι από αλύππητο ύφασμα (δηλαδή δεν τσιγκουνεύονταν οι γυναίκες το ύφασμα) και ότι μία μακριά βράκα χωρούσε μισό γομάρι στάρι...

Γυναικεία βράκα με κέντημα στις ποδαρές, συλλογή Sandwith, Victoria and Albert Museum, Λονδίνο. Πηγή: Pauline Johnstone, Cretan Costume Embroidery of the Eighteenth Century, Apollo Magazine, Λονδίνο 1972.

Γυναικεία βράκα με κέντημα στις ποδαρές, συλλογή Sandwith, Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, Χανιά. Πηγή: κρητικό κέντημα, Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Ρεθύμνης, 1993.

ΑΓΩΝΕΣ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΙΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ Ν. ΧΑΝΙΩΝ

“Μάχες” στο ποδόσφαιρο - Διαφορές στο μπάσκετ

Οι πρώτοι τελικοί της σεζόν στον σχολικό αθλητισμό του Νομού μας αφορούσαν το ποδόσφαιρο και το μπάσκετ, όπου στο μεν πρώτο η νικήτρια ομάδα τόσο στ' αγόρια, όσο και στα κορίτσια αναδείχθηκε... μέσω πέναλτι, ενώ αντίθετα, στο δεύτερο είχαμε εύκολη επικράτηση των φαβορί.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗ

Την ευθύνη για την όλη διαδικασία (από την α' φάση μέχρι τους τελικούς) είχε η 9αμελής Οργανωτική Επιτροπή Σχολικών Αγώνων (Ο.Ε.Σ.Α) Ν. Χανίων, που ανέθεσε τη διεκπεραίωσή της στην τριμελή ομάδα Φυσικής Αγωγής (υπεύθυνος είναι ο Γιώργος Λεβεντάκης και μέλη οι Τασούλα Χα-

τζηγεωργίου, Ηλίας Κιναλόπουλος).

Οι τελικοί του μπάσκετ έγιναν φέτος στο κλ. Κλαδισού και στα κορίτσια το Γενικό Λύκειο Κολυμπαρίου πέτυχε αυτό που δεν είχε καταφέρει πέρυσι, αφού κέρδισε 57-34 το Μουσικό Λύκειο, ενώ στ' αγόρια το Γ.Λ. Ακρωτηρίου νίκησε 56-32 το 1ο Γ.Λ. Χανίων.

Στο ποδόσφαιρο οι αγώνες (που είχαν διάρκεια δυο 35άλεπτα ημίχρονα) φιλοξενήθηκαν ξανά στη Μοναχή Ελιά.

Πρώτα έγινε ο τελικός των αγοριών, με το 1ο Λ. Χανίων να κερδίζει στα πέναλτι 5-3 (κ.α. 1-1) το 1ο ΕΠΑΛ Χανίων και ακολούθησε αυτός των

κοριτσιών, με το 4ο Γ.Λ. Χανίων να επικρατεί μετά από ανάλογο διαδικασία με 5-4 (επίσης 1-1 ο κ.α.) του 1ου ΕΠΑΛ Χανίων.

Ακολουθούν τα φύλλα αγώνων των τεσσάρων τελικών, αλλά και στιγμιότυπα από τους αγώνες και τις απονομές που έγιναν.

Λ. Κολυμπαρίου

Λ. Ακρωτηρίου

Μουσικό Λύκειο Χανίων

1ο Λ. Χανίων

ΜΠΑΣΚΕΤ

Κορίτσια

Λ. Κολυμπαρίου-Μουσικό Λύκειο 57-34

Διαίτητές: Μακρογιάννης, Ξυλάς

8λεπτα: 15-5, 29-16 (ημιχρ.) 46-26, 57-34

Λ. Κολυμπαρίου (Ι. Μπαρτζώκας): Κλεμαν 1,

Φαραντάκη, Ρ. Ανδρεάκη, Ζ. Καρδαμάκη 24,

Βερυκάκη, Λαγουδάκη, Ουντράκη, Στυλιανου-

δάκη 24, Ι. Καρδαμάκη 8, Ζορμπάι.

Μουσικό Λύκειο (Γ. Μήλιος): Σφηνρολάκη, Μπα-

κιρτζόγλου, Χρυσοβισιάνου, Νταουντάκη 22, Παπα-

φράγκου, Λουκοπούλου 2, Μυγιάκη 2, Σταθάκη 8.

• Πέρυσι, νικήτρια είχε αναδειχθεί η ομάδα του 2ου Γ.Λ. Χανίων

(κέρδισε στον τελικό 69-29 το Γ.Λ. Κολυμπαρίου) και έφτασε μέχρι τον τελικό Κρήτης, όπου πηθήθηκε -εκτός έδρας- από το 3ο Γ.Λ. Ηρακλείου (το οποίο στη συνέχεια πήρε το ασημένιο μετάλλιο στην πανελλήνια διοργάνωση). Το 2013 και το 2012 τον τίτλο στα Χανιά είχε πάρει το Γ.Λ. Ακρωτηρίου και το 2011 το Γ.Λ. Νέας Κυδωνίας.

Αγόρια

Λ. Ακρωτηρίου - 1ο Λ. Χανίων 56-32

Διαίτητές: Μακρογιάννης, Ξυλάς

8λεπτα: 12-10, 27-15 (ημιχρ.) 35-19, 56-32

Λ. Ακρωτηρίου (Ιακ. Κουμής): Κρομμυδάκης 8, Ανέστης 21(1), Τζανάκης, Μαρινάκης 17, Χαραλαμπίδης 2, Παπαδομιελάκης, Καζάκος 2, Βιτζηλαίος 2, Βουλγαράκης 2, Τραχανατζής, Δασκαλάκης 2.

1ο Λ. Χανίων (Δ. Γαγγάρας): Κόβατς 7, Κοσμαδάκης 2, Κουκλάκης 4, Μαυροδημητράκης 3, Δεττοράκης, Τρουλάκης, Κοκονάς 6, Σκορδυλάκης 10 (2).

• Νικήτρια ομάδα πέρυσι αναδείχθηκε αυτή του Λ. Νέας Κυδωνίας (αποκλείστηκε στον ημιτελικό, εκτός έδρας από το 2ο Λ. Ιεράπετρας) κερδίζοντας στον τελικό 50-48 αυτήν του 4ου Λ. Χανίων, η οποία είχε πάρει τον τίτλο το 2013, ενώ πρωταθλήτρια το 2012 ήταν η ομάδα του 2ου Λ. Χανίων και το 2011 του 4ου Λ. Χανίων.

Οι παίκτες του Λ. Ακρωτηρίου πανηγυρίζουν μετά την απονομή του κυπέλλου

Στιγμιότυπο από τον τελικό των κοριτσιών.

Διαίτητές και γραμματεία στο κλ. Κλαδισού

4ο Λ. Χανίων

1ο Λ. Χανίων

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Αγόρια

1ο Λ. Χανίων-1ο ΕΠΑΛ Χανίων 5-3 στα πέναλτι (κ.α. 1-1)

Στο 20', μετά από σουτ του Τατάροβ η μπάλα κόντραρε στον Κωνσταντινίδη και κατέληξε στα δίκτυα (0-1), για να ισοφαρίσει 1-1 στο 27' ο Κελέση με σουτ.

Η σειρά των πέναλτι (πρώτο εκτέλεσε το 1ο Λύκειο, ενώ δεν χρειάστηκε να κτυπηθεί το 10ο): Κελέση απέκρουσε ο Καλοριζικάκης, Φερζάι 0-1, Μαρκουλάκης 1-1, Πλατινάκης 1-2, Ζίκο 2-2, Κρασουδάκης απέκρουσε ο Κορωνάκης, Νικηφόρος 3-2, Καριμπίδης απέκρουσε ο Κορωνάκης, Κοντορινάκης 4-2.

Διαιτητής: Γιουματζίδης, βοηθοί: Μαρκετάκης, Κουρκουμελάκης.

1ο Λ. Χανίων (Δ. Γαγάρας): Κορωνάκης, Κοντορινάκης, Κελέση, Νικηφόρος, Ζίκο, Στεφανίδης, Χρυσός, Μαραγκουδάκης, Μαρκουλάκης, Σκουρτάϊ, Κωνσταντινίδης (αρχ. ενδεκάδα), Κυρκόπουλος, Κλειδής, Νικολάου, Λαμπάκης, Ψαράκης, Μερόλ-

λι, Χατζηδάκης.

1ο ΕΠΑΛ Χανίων (Εμμ. Γρυφάκης): Καλοριζικάκης, Μπουλαδάκης, Παπαδάκης, Κρασουδάκης, Μαρμαριστάκης, Καράκης, Ιμέρι, Τατάροβ, Καριμπίδης, Πλατινάκης, Φερζάϊ (αρχ. ενδεκάδα), Νεφιντίδης, Ηλιάκης, Τσέκωβ, Μελίδης, Παλιουδάκης, Κουντουργιαννης.

• Το 2ο ΕΠΑΛ Χανίων είχε πάρει πέρυσι την "κούπα" (αποκλείστηκε στον ημιτελικό Κρήτης από το Λ. Νεάπολης), την οποία τα δυο προηγούμενα χρόνια είχε κατακτήσει το Λ. Σούδας.

Κορίτσια

4ο Λ. Χανίων-1ο ΕΠΑΛ Χανίων 5-4 στα πέναλτι (κ.α. 1-1)

Οι τυπικά φιλοξενούμενες προηγήθηκαν στο 25' με σουτ της Θωμαδάκη, ισοφάρισε η Μαθιουδάκη στο 50' με έμμεσο, ενώ στο 54' η Ζουμαδάκη απέκρουσε το πέναλτι που εκτέλεσε η Θωμαδάκη. Το σκορ δεν άλλαξε μέχρι το 70' και έτσι είχαμε ξανά τη διαδικασία από τα 9 μέτρα, η οποία εξελίχθηκε ως εξής

(αρχίζοντας με παίκτρια του ΕΠΑΛ): Θωμαδάκη 0-1, Τσαουσιμένα 1-1, Κοντάκου 1-2, Μιχαλακοπούλου άουτ, Καλπάκη απέκρουσε η Ζουμαδάκη, Σινιοράκη 2-2, Ντουσάκη 2-3, Μαθιουδάκη 3-3, Τσενόλι απέκρουσε η Ζουμαδάκη, Βλαζάκη 4-3. Διαιτητής: Κουρκουμελάκης, βοηθοί: Μαρκετάκης, Γιουματζίδης.

4ο Λ. Χανίων (Μιχ. Βουγιουκαλάκης): Ζουμαδάκη, Μαθιουδάκη, Βλαζάκη, Καγιαδάκη, Σινιοράκη, Καννέλη, Μιχαλακοπούλου, Μαυρεδάκη, Διακάκη, Τσαουσιμένα, Μαυρίγιαννη (αρχ. ενδεκάδα), Σεργάκη, Καζάκου, Τζιγκουνάκη, Σγουράκη. 1ο ΕΠΑΛ Χανίων (Εμμ. Γρυφάκης): Κουρνιδάκη, Καλπάκη, Κόλλα, Ντουσάκη, Ντόϊ, Κοντάκου, Μετούσι, Πλευράκη, Τσενόλι, Θωμαδάκη (αρχ. ενδεκάδα) Κλιμπιάδη, Κουμανδράκη.

• Το 1ο ΕΠΑΛ Χανίων είχε αναδειχθεί πέρυσι πρωταθλήτρια ομάδα, με δύο νίκες πήρε τον τίτλο στην Κρήτη και με ακόμη μια μπίκε στο φάιναλ φορ του πανελληνίου σχολικού πρωταθλήματος που διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη, όπου γνώρισε δύο ήττες (στον μικρό τελικό έχασε στα πέναλτι) και έτσι κατατάχθηκε στην 4η θέση. Νικήτρια το 2013 στα Χανιά ήταν η ομάδα του Λ. Βουκολίων.

1ο ΕΠΑΛ Χανίων.

1ο ΕΠΑΛ Χανίων.

Ο αντιδήμαρχος Χανίων, Μανώλης Αδοντάκης έκανε τις απονομές σε μπάσκετ και ποδόσφαιρο.

Στιγμιότυπα από τον τελικό των αγοριών (αριστερά ο Κοντορινάκης ευστοχεί στο 9ο πέναλτι και δίνει τη νίκη στο 1ο Λ. Χ.).

• Εντός έδρας θα παίξουν στη Β' φάση (ημιτελικοί Κρήτης) και τα τέσσερα χανιώτικα Λύκεια, με σχολεία από το Λασιθί, ενώ οι νικήτριες ομάδες θα αντιμετωπίσουν -φιλοξενούμενες- στους τελικούς Κρήτης αυτές που θα επικρατήσουν από τις αντίστοιχες αναμετρήσεις Λυκείων του Ρεθύμνου με του Ηρακλείου.
• Η ομάδα Φυσικής Αγωγής ευχαριστεί την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων για την αθλοθέτηση των κυπέλλων και των διπλωμάτων που δόθηκαν στις νικήτριες ομάδες και τον Δήμο Χανίων για την παραχώρηση του κλειστού Κλαδισού και του γηπέδου Μοναχής Ελιάς.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Inula Helenium* (Ινουλα η ελένια) και στη χώρα μας το συναντούμε με τις ονομασίες Αγριοσκάρφι, Άρκτιο, Κόνυζα, Ακόνιζα, Ψιλόχορτο, Αψυλίθρα, Ψιλίστρα ή Ώμνο. Φυτό σπάνιο που απαντάται στην Ευρώπη και τη Δυτική Ασία. Στη χώρα μας βρίσκεται σε περιοχές ορεινές και σκιερές.

Ίνουλα

Είναι πολυετής πόα που φτάνει σε ύψος τα 2 μέτρα. Το στέλεχος είναι ευθύ, δυνατό κυλινδρικό, πολύκλαδο τριχωτό. Τα φύλλα του φτάνουν σε μήκος τα 70 εκατοστά. Είναι αντίθετα, μεγάλα, παχιά, ελλειπτικά οδοντωτά, κνουδωτά με χρώμα ωχροπράσινο. Τα άνθη του, μοιάζουν με μαργαρίτα, σχηματίζουν κεφάλιο με διάμετρο 6-8 εκατοστά με ζωηρό κίτρινο χρώμα. Η ρίζα του είναι αρωματική, χοντρή, σαρκώδης, κοκκινωπή εξωτερικά και λευκή από μέσα.

Ιστορικά στοιχεία

Το λατινικό όνομα *Elescampne* προέρχεται από την ωραία Ελένη του Τρωικού πολέμου, από τα δάκρυα της οποίας λέγεται ότι φύτρωσε. Ο μύθος δίνει μία ένδειξη για την παλιά χρήση αυτού του βοτάνου που είναι εμπνευστική και θεωρείται κατάλληλο για την θεραπεία της αναιμίας. Ωστόσο η βασική χρήση του φυτού αφορά το αναπνευστικό.

Η Ινουλα η ελένια πιθανά ταυτίζεται με το Πάνακες Χερώνειο, ένα από τα πλέον γνωστά βότανα του Χείρωνα. Από την εποχή του Ιπποκράτη την χρησιμοποιούσαν ως τονωτικό, διεγερτικό, εμπνευστικό και για αναπνευστικά προβλήματα.

Ήταν από τα πλέον σημαντικά βότανα για τους αρχαίους Έλληνες και τους Ρωμαίους. Το θεωρούσαν καθολικό γιατρικό για παθήσεις πολύ διαφορετικές όπως υδρωπικία, πεπτικές και εμπνευστικές διαταραχές και ισχιαλγία.

Οι Αγγλοσάξωνες το χρησιμοποιούσαν για δερματικές νόσους, νευραλγίες, ηπατικά προβλήματα και τον βήχα.

Στην Κρήτη το βότανο ονομάζεται Ακονυζά. Οι χωρικοί την χρησιμοποιούσαν στα κοτέσια λόγω της δυσσομίας της για να φοφούν οι ορνιθόφειρες. Την κρεμούσαν ακόμη από τα δοκάρια του σπιτιού για να κάθονται οι μύγες και να κολάνε λόγω της ιξώδους ύλης που έχει. Στη συνέχεια την νύχτα έκαιγαν τα κλαδιά μαζί με τις μύγες. Επίσης κάρφωσαν Ακονυζά, δίπλα στις ντοματιές για να μην πάει ο περτσίκουρας (πρασσοκούρις) και φάει την ρίζα της ντοματιάς. Το ελαφρό αφέψημα του βοτάνου το χρησιμοποιούσαν κατά της διάρροιας, ενώ κοπανισμένη Ακονυζά επέθεταν στο υπογάστριο για τους πόνους της περιόδου.

Η ρίζα του βοτάνου περιέχει πηπτικό έλαιο 4% (αλαντολακτόνη, ισοαλαντολακτόνη και αζουλίνη), ιουλίνη έως 44%, στερόλες, ρητίνη, σαπωνοειδείς ουσίες, γλίσχροσμα, βιταμίνη E, καροτίνη και φυτική κόλα.

Συστατικά - χαρακτήρας

Η ρίζα του βοτάνου περιέχει πηπτικό έλαιο 4% (αλαντολακτόνη, ισοαλαντολακτόνη και αζουλίνη), ιουλίνη έως 44%, στερόλες, ρητίνη, σαπωνοειδείς ουσίες, γλίσχροσμα, βιταμίνη E, καροτίνη και φυτική κόλα.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το φυτό ανθίζει στα μέσα του Καλοκαιριού μέχρι το Φθινόπωρο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιείται η ρίζα, η οποία συλλέγεται τον Σεπτέμβριο και Οκτώβριο. Στην κινεζική βοτανολογία προτιμώνται τα άνθη του φυτού.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Δρα ως αποχρεμπτικό, αντιβηχικό, επιδρωτικό, στομαχικό και αντιβακτηριδιακό.

Ερευνες που έχουν διεξαχθεί σε 105 λακτόνες του φυτού απέκαλυψαν την ισχυρή αντιβακτηριακή δράση της αλαντολακτόνης και της ισοαλαντολακτόνης. Τα δραστικά στοιχεία ελενίνη και αλαντολακτόνη που περιέχει το βότανο αποτελούν ισχυρά αντισηπτικά και βακτηριοκτόνα. Η δράση της Ι ν ο υ λ α ς σ τ ο υ ς πνεύμονες είναι θερμαντική και αποχρεμπτική. Επίσης τα πηπτικά έλαια που περιέχει

το βότανο βοηθούν στην αποβολή συγκεντρωμένου φλέγματος από το αναπνευστικό.

Η Ινουλα είναι ειδικό ίαμα για τον ερεθιστικό βρογχικό βήχα, ιδιαίτερα στα παιδιά. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί όπου υπάρχει έντονη καταρροή όπως στη βρογχίτιδα ή το εμφύσημα. Το γλίσχροσμα έχει μια χαλαρωτική επίδραση που συνοδεύεται από τη διεγερτική δράση του αιθέριου ελαίου. Έτσι η απόχρεψη συνοδεύεται από μια καταπραϊντική επίδραση, η οποία στο συγκεκριμένο βότανο συνδυάζεται και με μια αντιμικροβιακή δράση.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο άσθμα και το βρογχικό άσθμα. Η Ινουλα χρησιμοποιείται από

τους βοτανολογούς και για τη βελτίωση της πέψης. Το δραστικό συστατικό ιουλίνη (μέχρι 44%) βελτιώνει την απορρόφηση ασβεστίου και μαγνήσιου από τον οργανισμό ενώ ταυτόχρονα ευνοεί την ανάπτυξη απαραίτητων βακτηριδίων του πεπτικού συστήματος. Η ιουλίνη είναι φυτική ίνα και κατατάσσεται από πολλούς ειδικούς στα προβιοτικά.

Το πικρό στοιχείο που περιέχει, διεγείρει την πέψη και ανοίγει την όρεξη. Οι πικρές τονωτικές ιδιότητες του βοτάνου διεγείρουν και ομαλοποιούν τη διαταραγμένη ή άτονη δυσπεψία, αυξάνοντας την έκκριση της χολής. Η αλαντολακτόνη εκβάλλει τα σκουλήκια, ενώ εξωτερικά χρησιμοποιείται κατά της ψωρίασης, του έρπητα και άλλων δερματικών παθήσεων.

Η Ινουλα συνδυάζεται καλά με το Μαρούβιο, το Βήχιο, την Ασκληπιάδα και την Αχιλλέα για τα αναπνευστικά προβλήματα.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα φλιτζάνι κρύο νερό σε 1 κουταλιά του σπασμένου τεμαχισμένη ρίζα και το αφήνουμε 8-10 ώρες. Μετά το ζεσταίνουμε και το πίνουμε πολύ ζεστό τρεις φορές την ημέρα. Αν χρησιμοποιήσουμε βάμμα πίνουμε 1-2 ml βάμματος τρεις φορές την ημέρα.

Προφυλάξεις

Δεν αναφέρονται παρενέργειες. Τηρούμε την συνιστώμενη δοσολογία.

